

Cererea mare pentru VMS a majorat datoria de stat internă

3

Interviu cu Olesea Fortuna, președinta reprezentanței Mișcării GEN Moldova

4

“Legea societăților pe acțiuni a fost modificată pentru a aduce un echilibru în drepturile acționarilor”, susțin experții

5

Ședința Inițiativei de Supraveghere în asigurări a CESEE ISI a avut loc în premieră în R. Moldova

Cea de a 8-a ședință a Inițiativei de Supraveghere în asigurări a Autorităților din Europa Centrală, de Sud-Est și de Est (CESEE ISI) și-a desfășurat lucrările în premieră la Chișinău.

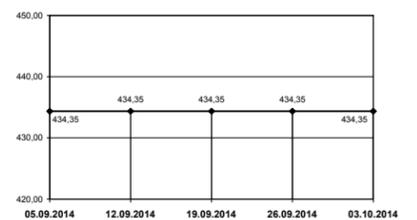
Reprezentanți din Albania, Austria, Ungaria, Macedonia, Polonia, România, Republica Srpska, Serbia, Slovenia, Slovacia, Elveția și Moldova s-au reunit în vederea schimbului de experiență în baza a patru subiecte prestabilite care vizează: schemele de garantare în domeniul asigurărilor; experiența în implementarea standardelor internaționale; asigurarea obligatorie a proprietăților, precum și trecerea la modelul de supraveghere bazată pe risc.

Reprezentanții Autorităților din Europa Centrală, de Sud-Est și de Est și-au expus părerea asupra acestor subiecte și au avut opinii unanime referitor la necesitatea de a acorda o atenție sporită Directivei UE „Solvency II”, precum și cu privire la importanța fondurilor de garantare care sunt o prioritate în reducerea riscurilor în cazuri de insolvență a companiilor de asigurări întru protejarea consumatorilor produselor de asigurare.

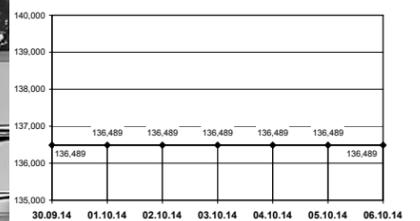
Continuare în pag. 2.

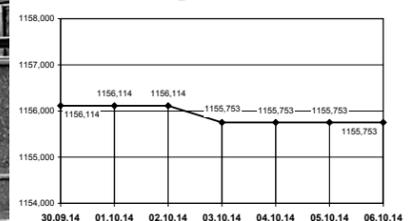
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar 8.10.2014

Valuta	Rata	Cursul
EUR	1	18.5755
UAH	1	1.1434
RON	1	4.2141
RUB	1	0.3692
USD	1	14.7501

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

În perioada 29 septembrie – 3 octombrie 2014, volumul tranzacțiilor bursiere a constituit 1,3 mil. lei, cu 600 mii lei mai puțin decât volumul săptămânii precedente. La bursă au fost efectuate 37 tranzacții cu valorile mobiliare ale 14 emitenți.

În Secția de Bază a burselor s-au tranzacționat valorile mobiliare a 5 emitenți în volum de 871,6 mii lei. Prețul de piață al acțiunilor companiei din Chișinău de producere și comercializare a mobilei „Lemnar” s-a micșorat de la 15 până la 10 lei. Săptămâna trecută acțiunile întreprinderii din Chișinău de producere a materialelor de construcție „Macon” au fost cele mai tranzacționate (13 tranzacții la prețul de 5 lei per acțiune).

În Secția Tranzacțiilor Directe prin intermediul licitațiilor cu strigare au fost vândute acțiuni ale 9 emitenți în sumă de 397,5 mii lei. În cadrul licitației cu strigare, cumpărătorul acțiunilor companiei „Orhei-Mobilă” le-a procurat majorând prețul inițial de 1 leu până la 2 lei per acțiune. De asemenea, în rezultatul negocierilor creșterea prețului inițial (7,50 lei) au înregistrat acțiunile companiei „Cereale Cahul”. Ca urmare, au fost vândute 5 pachete de acțiuni ale acestui emitenț: 4 pachete cu 15,50 lei și 1 pachet cu 15,51 lei pentru o acțiune.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere).

Informații la telefonul: 022 27-76-36.

www.moldse.md

Bursa de Valori a Moldovei

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market în toate oficiile “Poșta Moldovei” din țara sau la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Pressinform-Curier (022) 237187

USP-Presa (022) 929128

Ediții Periodice (022) 233740

Rechizitele bancare ale Fondului de compensare a investitorilor, deschis în conformitate cu prevederile Regulamentului privind Fondul de compensare a investitorilor, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 32/2 din 16.06.2014:

Comisia Națională a Pieței Financiare

Cod fiscal: 1007601001293,
BC „Victoriabank” SA
Filiala nr. 11 Chișinău
Codul băncii: VICBMD2X883;
Cont bancar: 225181145.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm! Grup

Ședința Inițiativei de Supraveghere în asigurări a CESEE ISI a avut loc în premieră în R. Moldova

Continuare din pag. 1.

Reprezentanții Serbiei, Sloveniei și Macedoniei au reiterat că statele în care activează nu au un fond de garantare pentru toate tipurile de asigurări, ci doar pentru asigurările de răspundere civilă auto.

Serj Simoniti, director al Agenției de Supraveghere în asigurări din Slovenia a menționat că statul, deocamdată, nu are un program de garantare în asigurări. „În Slovenia business-ul în asigurări este regularizat și supravegheat de autoritatea de reglementare. Pentru crearea unui fond de garantare în domeniul asigurărilor este necesară o schemă corespunzătoare. De asemenea, avem încă neclarități referitor la modul de finanțare al unui fond de garantare”, a declarat Serj Simoniti.

Cristian Botez, vicepreședintele autorității de supraveghere din România a declarat că în țara vecină este instituit un fond de garantare în asigurări. Acesta este gestionat de către autoritatea de supraveghere și este prevăzut pentru a achita despăgubirile pentru toate clasele de asigurări în caz de insolabilitate al unui asigurător.

Magdalena Prucnal, reprezentant al autorității de supraveghere din Polonia, a subliniat că în țara sa activează un Fond de garantare în domeniul asigurărilor care, printre altele, este responsabil și de achitarea despăgubirilor pentru asigurări în cazul cărora nu este identificată sursa riscului provocat. „Fondul este finanțat de către companiile locale de asigurări, precum și de cele străine care operează pe piața din Polonia”.

Fiind întrebat de moderatorul sesiunii în cauză, Klime Poposki, președintele Consiliului de Experți al Agenției de Supraveghere în asigurări din Republica Macedonia, despre situația privind cazurile de insolabilitate a companiilor de asigurări din R. Moldova, Artur Gherman, președintele CNPF, a menționat că în RM nu au fost înregistrate cazuri de bancrotizare a companiilor de asigurări, cu excepția unui asigurător care nu a făcut față măsurilor stabilite în planul de remediere financiară. În rest, nu au fost înregistrate cazuri de insolvență de la sine a companiilor de asigurări. „Una dintre atribuțiile CNPF este să prevină astfel de situații, ceea ce și facem prin monitorizarea permanentă a operatorilor de pe piața de asigurări din Moldova privind suficiența activelor care acoperă rezervele de asigurare, precum și nivelul ratei de solvabilitate”, a susținut Gherman.

Artur Gherman, președintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare a menționat că autoritatea de supraveghere din Moldova a elaborat un proiect de lege privind Fondul de garantare a asigurătorilor. „La elaborarea statutului Fondului național de garantare în asigurări au fost analizate două modele de administrare. Primul model prevedea posibilitatea administrării acestuia de către CNPF, în baza exemplului României, unde autoritatea de reglementare în domeniul asigurărilor este responsabilă de administrarea acestui fond. Al doilea model prevedea ca Fondul de garantare să fie o entitate juridică separată care să-l gestioneze, model similar celui din sistemul bancar. În cele din urmă, s-a optat pentru instituirea celui de-al doilea model”, a declarat Gherman.

Gherman a precizat că proiectul de lege privind Fondul de garantare a asigurătorilor, care a fost remis Parlamentului spre adoptare, prevede că asigurătorii vor fi obligați să achite 0,5% din primele brute colectate, cu dreptul Consiliului de administrare al Fondului de a mări această cotă până la 2%.

„Fondul de garantare în asigurări este foarte important pentru țara noastră în eventualitatea apariției unor situații de insolvență a unui asigurător. Din aceste considerente, este necesară implementarea la nivel național a unui fond care să protejeze interesele și drepturile deținătorilor de polițe de asigurare”, susține Artur Gherman.

Conor Donaldson, reprezentatul Asociației Internaționale a Autorităților de Supraveghere, a vorbit în a doua parte a reuniunii despre experiența în implementarea standardelor internaționale în asigurări.

Artur Gherman a menționat că în luna februarie 2014 a fost efectuată o evaluare de către experții Fondului Monetar Internațional în cadrul Programului de evaluare a sectorului financiar privind stabilirea gradului de implementare a principiilor internaționale în asigurări ale IAIS. În rezultat, s-a constatat că doar două principii nu sunt implementate în legislația Republicii Moldova în domeniul asigurărilor. Totodată, au fost înaintate 26 de recomandări pentru îmbunătățirea cadrului legislativ și ajustarea acestuia la standardele internaționale din domeniu.

Având în vedere că, în ultimii ani, țările din regiune se confruntă cu tot mai multe dezastruri naturale, o altă problemă discutată pe parcursul reuniunii pe care a moderat-o președin-

tele CNPF a fost asigurarea locuințelor (proprietăților). Guvernele țărilor nu au capacitatea de a acoperi financiar și nici logistic toate pagubele cauzate de dezastrurile naturale pe care le suportă cetățenii. „Exemplu în acest sens pentru Republica Moldova sunt inundațiile din anii 2008-2010. În acest context, produsele de asigurare a proprietății servesc drept o soluție. Or, la ora actuală, asigurările sunt puțin solicitate de populația țării”, a opinat Gherman.

În calitate de sugestii pentru soluționarea problemelor în stimularea asigurărilor de proprietate, Artur Gherman a afirmat că este necesar ca autoritățile să dezvolte și să promoveze o legislație adecvată acestor scopuri. „De asemenea, este necesar un dialog permanent între regulatorul pieței și industria asigurărilor întru crearea unui sistem de asigurare adecvat, inclusiv prin sporirea gradului de conștientizare de către cetățeni a importanței asigurărilor. Or, catastrofele naturale nu așteaptă un sistem perfect de asigurare”, a declarat Gherman.

În cadrul celei de a patra sesiuni a fost discutat subiectul privind structura de supraveghere pentru supravegherea bazată pe risc. Serj Simoniti, directorul agenției de supraveghere în asigurări din Slovenia, a prezentat experiența Sloveniei în implementarea modelului de supraveghere bazată pe risc, Slovenia fiind la etapa de definitivare a acestui proces.

În acest context, Artur Gherman a menționat că autoritatea de supraveghere din R. Moldova și-a asumat angajamentul de a trece de la modelul de supraveghere bazat pe conformitate la cel în bază de evaluare a riscurilor.

Nora Kiss, reprezentata Băncii Naționale din Ungaria a prezentat modelul de supraveghere bazat pe evaluarea riscurilor utilizat în țara sa menționând, în acest sens, că modelul permite identificarea la etape timpurii a amenințărilor companiilor de asigurări, astfel reușind a fi preîntâmpinate unele situații grave.

Tatiana SOLONARI
Nota Capital Market: Inițiativa de Supraveghere în asigurări a Autorităților din Europa Centrală, de Sud-Est și de Est a fost lansată în 2011 de către Autoritatea de Supraveghere a Pieței Financiare din Austria (FMA) și autoritatea de Supraveghere Financiară din Ungaria (HSFA). Scopul acesteia este de a identifica și analiza problemele relevante pentru această regiune, precum și de a coopera multilateral.

BM se așteaptă la o diminuare a creșterii economiei Moldovei până la 2% în 2014 și o accelerare a acesteia în 2015-2017

Banca Mondială (BM) anticipează o diminuare a creșterii economiei moldovenești până la 2 la sută în 2014 și o accelerare a acesteia la 3-5 procente în anii 2015-2017, potrivit prognozei actualizate a BM, informează MOLDPRES.

„Date fiind provocările regionale și mediul mai puțin favorabil de finanțare și cerere externă, ne așteptăm la o diminuare a creșterii de la 8,9 procente în 2013 până la 2 procente în 2014, cu o accelerare ulterioară a acesteia la 3-5 procente în perioada 2015-2017”, a declarat într-o conferință de presă Ruslan Piontkivsky, Economist Superior al Băncii Mondiale pentru Moldova.

În prima jumătate a anului 2014, economia Republicii Moldova a înregistrat o creștere a PIB de 3,9% datorită unei majorări a exportului și a investițiilor fixe. În pofida unui mediu regional nefavorabil, cauzat de criza dintre Rusia și Ucraina, poziția Republicii Moldova pe plan extern continuă să fie puternică, dar riscurile de scădere a cadrului macroeconomic mai persistă, ceea ce va afecta negativ creșterea economică pentru restul anului 2014, constată experții Băncii Mondiale.

Potrivit acestora, Moldova continuă să fie vulnerabilă la riscurile legate de mediul extern, presiunile fiscale și capacitatea scăzută a sectorului financiar. Ținând cont de așteptările privind diminuarea activităților economice în Rusia și Ucraina, prognoza revizuită de creștere a PIB în 2015-2016 indică o scădere de până la 3 și, respectiv, 3,5%, comparativ cu cifrele din aprilie 2014, când prognoza un avans economic de 3,8% în 2015 și, respectiv, 4,5% – în 2016.

Moldova va trebui să continue implementarea unor politici macroeconomice prudente cu deficite fiscale mici și un curs de schimb flexibil, subordonat inflației, pentru a se apăra de vulnerabilitățile externe, potrivit experților BM.

„Stabilitatea și transparența sectorului financiar continuă să constituie principalele provocări în ceea ce privește politicile interne. Nereușita asigurării calității portofoliului de credite, împreună cu îngrijorările legate de lichiditate și de suficiența capitalului, mențin riscurile financiare la un nivel ridicat în cazul anumitor bănci”, a declarat Alex Kremer, manager de țară al Băncii Mondiale pentru Republica Moldova. „Mai mult decât atât, este esențială efectuarea unor reforme structurale puternice în toate sectoarele economiei în vederea îmbunătățirii competitivității comerciale a țării. Liberul schimb cu UE oferă noi oportunități de a beneficia de o deschidere și de o integrare mai profundă în economia globală”.

Ministerul Economiei a menținut prognoza de creștere al PIB pe anul 2014 la nivel de 3,5%. Fondul Monetar Internațional se așteaptă, de asemenea, la o creștere a economiei moldovenești în acest an de 3,5%. Mai optimiști sunt economiștii de la Institutul Național de Cercetări Economice care anticipează o creștere a economiei moldovenești cu 3,7 la sută în 2014.

Andrian Candu: „Întreprinderile mici și mijlocii au un mare potențial de a genera profituri și noi locuri de muncă”

„Întreprinderile mici și mijlocii (IMM) au un mare potențial în a genera profituri și noi locuri de muncă, iar prin aceasta de a contribui la dezvoltarea economică a Republicii Moldova”, a declarat viceprim-ministrul, ministrul Economiei, Andrian Candu, în cadrul Conferinței Internaționale a IMM-urilor – „Calea spre performanță europeană”, eveniment organizat în cadrul Săptămânii Europene a IMM-urilor care se desfășoară în perioada 29 septembrie – 5 octombrie 2014.

Potrivit agenției „INFOTAG”, ministrul a menționat că IMM-urile constituie 97% din întreprinderile din RM, acesta fiind un sector cu un potențial enorm de dezvoltare.

„În prezent, contribuția IMM-urilor la formarea PIB-ului este de circa 28,3%, dar suntem siguri că această contribuție poate fi mult mai mare, în unele state ea depășește cifra de 60% din PIB. Pentru aceasta, însă, suntem conștienți de faptul că sectorul are nevoie de susținerea statului, de un mediu de afaceri competitiv și inovativ, iar eforturile noastre sunt canalizate anume în această direcție”, a spus ministrul.

În opinia lui Andrian Candu, semnarea Acordului de Asociere cu UE și realizarea angajamentelor care rezultă din acest document va permite RM să devină un stat prosper și competitiv.

Ministrul și-a exprimat încrederea că IMM-urile vor putea genera produse cu valoare adăugată înaltă, care să fie exportate pe piața UE și comercializate la prețuri competitive.

Șeful Delegației UE la Chișinău, Pirkka Tapiola, a menționat că dezvoltarea sectorului privat reprezintă fundamentul asistenței pentru care UE oferă ajutor Moldovei.

„Am convingerea că integrarea europeană a Republicii Moldova va schimba decalajul dintre cei săraci și bogați și va permite dezvoltarea clasei de mijloc. Pentru aceasta, însă, trebuie de combătut corupția și redus birocrăția, fenomene care pot diminua eforturile noastre de a dezvolta în RM un mediu de afaceri prosper”, a spus diplomatul, care a îndemnat mediul de afaceri să colaboreze mai insistent cu autoritățile pentru ca împreună să dezvolte sectorul IMM.

Președintele Academiei de Științe a Moldovei, Gheorghe Duca, a menționat că în procesul de dezvoltare a IMM-urilor un rol important îl joacă inovațiile.

„Comunitatea științifică este în permanență implicată în colaborarea cu mediul de afaceri pentru a spori competitivitatea întreprinderilor și a dezvolta mediul de afaceri. Beneficiile IMM-urilor pentru economia țării sunt enorme”, a spus Duca, precizând că UE așteaptă din partea Republicii Moldova cât mai multe performanțe.

Cererea mare pentru VMS a majorat datoria de stat internă

Datoria de stat internă, la sfârșitul lunii august, a constituit 6916,0 mil. lei, majorându-se cu aproape 240 mil. lei, arată datele Ministerului Finanțelor.

La sfârșitul lunii august Ministerul Finanțelor a emis Valori Mobiliare de Stat (VNS) pe piața primară în sumă de 4,712 mil. lei (68,1%), iar VMS convertite au constituit 2,063 mil. lei (29,9%). În același timp, VMS emise pentru asigurarea stabilității financiare au însumat 139,7 mil. lei (2,0%).

Pentru serviciul datoriei de stat interne, în primele 8 luni ale anului 2014, au fost utilizate mijloace bănești în sumă de 237,1 mil. lei sau 92,5 la sută din mijloacele prevăzute pentru această perioadă.

La 24 septembrie, Ministerul Finanțelor a organizat o licitație de vânzare a obligațiunilor de stat cu dobândă fixă în afara calendarului de desfășurare a licitațiilor de vânzare a valorilor mobiliare de stat. Organizarea licitației în afara graficului a fost influențată de majorarea cererii investitorilor față de VMS-uri. Cererea de la licitația de acum o săptămână a fost mai mare decât oferta cu 61,6%, iar la licitația organizată în afara graficului, cererea a fost în creștere cu 15,8%.

Cererea mare pentru VMS-uri s-a datorat și majorării ratei dobânzii pentru acest instrument financiar cu 0,75 puncte procentuale, la 8,50%.

În același timp, datele BNM relevă că datoria externă brută a Republicii Moldova s-a micșorat pe parcursul trimestrului II, 2014 cu 15,02 mil. USD (-0,2 la sută) și la 30 iunie 2014 a constituit 6,775 37 mil. USD.

Structura serviciului datoriei de stat evidențiază ponderea majoră a serviciului datoriei de stat interne, care depășește nivelul de 60 la sută din serviciul total al datoriei de stat. La sfârșitul trimestrului I al anului 2014, ponderea serviciului datoriei de stat interne a atins valoarea de 63,1%, cu 0,9 p.p. mai mult decât la sfârșitul anului 2013. În perioada anilor 2014-2017 se prevede o tendință preponderent ascendentă a ponderii serviciului datoriei de stat interne, astfel încât la sfârșitul anului 2017 acesta va înregistra circa 70,0% din total.

Astfel, deși soldul datoriei de stat interne deține o pondere de circa 30 la sută din portofoliul datoriei de stat, aceasta absoarbe în jur de 60 la sută din serviciul datoriei de stat.

Într-un raport al Ministerului Finanțelor se spune că pe parcursul trimestrului I al anului 2014, politica în domeniul managementului datoriei de stat a fost orientată spre atingerea obiectivului fundamental de asigurare a necesităților de finanțare a bugetului de stat la nivel acceptabil de cheltuieli pe termen mediu și lung în condițiile limitării riscurilor implicate.

De asemenea, pe parcursul trimestrului I al anului 2014, au fost întreprinse acțiuni pentru atingerea obiectivelor specifice de gestionare a datoriei de stat și anume: imitarea

extinderii garanțiilor de stat la cazurile care promovează proiectele prioritare pentru economia națională, cu condiția că toate cerințele legii sunt realizate, astfel, în primele șase luni ale anului 2014 nu au fost emise garanții de stat; continuarea diminuării treptate a datoriei Guvernului față de Banca Națională a Moldovei. În legătură cu necesitatea prioritizării programelor de cheltuieli ale bugetului de stat pe termen mediu, în Legea bugetului de stat pentru anul 2014 nu a fost prevăzută răscumpărarea valorilor mobiliare de stat convertite. Astfel, soldul valorilor mobiliare de stat convertite a rămas la nivelul de la începutul anului și, la situația din 30 iunie 2014, a constituit 2 063,4 mil. lei”, se mai arată în același raport.

Pentru majorarea investițiilor în VMS, Ministrul Finanțelor spune că urmează să întreprindă eforturi în vederea sporirii maturității valorilor mobiliare de stat prin emisiuni pe termen mai lung de circulație, cu scopul susținerii creării unei curbe de randament și dezvoltarea pieței primare interne. În vederea realizării acestui obiectiv, pe parcursul primului semestru al anului 2014, a continuat modificarea treptată a structurii VMS cu scadența de până la un an emise pe piața primară, dar, totodată, începând cu trimestrul II al anului 2014, după o pauză de 9 ani, au fost relansate în circulație obligațiunile de stat (OS) cu dobândă fixă pe termen de 3 ani.

Ca rezultat al acțiunilor întreprinse, ponderea majoră în totalul valorilor mobiliare de stat aflate în circulație pe piața primară, conform situației de la 30 iunie 2014, au înregistrat-o bonurile de trezorerie cu scadența de 364 zile (47,4%), urmate de cele cu scadența de 182 zile (37,3%) și 91 zile (10,4%). Comparativ cu semestrul I al anului 2013, ponderea bonurilor de trezorerie cu scadența de 364 zile în circulație s-a majorat cu 3,4 p.p., iar ponderea bonurilor de trezorerie cu scadența de 182 zile și 91 zile s-a micșorat cu 0,9 p.p. și, respectiv, 2,5 p.p. Astfel, scadența medie ponderată anuală a valorilor mobiliare de stat aflate în circulație, conform situației de la 30 iunie 2014, s-a majorat cu 12 zile față de situația de la începutul anului 2014 și a constituit 224 zile.

În ceea ce privește costurile asociate datoriei de stat, la situația de la sfârșitul trimestrului I al anului 2014, ponderea serviciului datoriei de stat în veniturile pe componenta de bază a bugetului de stat a înregistrat 2,7%, fără a înregistra modificări în comparație cu perioada similară a anului 2013.

Ministerul Finanțelor spune că la capitolul optimizării riscurilor financiare (riscul de refinanțare, valutar, rata de dobândă) au fost monitorizați parametrii de risc asociați datoriei de stat, care, conform situației din 30 iunie 2014, au înregistrat următoarele valori: maturitatea rămasă, exprimată prin ponderea datoriei de stat care ajunge la scadență în decurs de un an în totalul datoriei de stat – 25,9%, ponderea datoriei de stat interne în portofoliul datoriei de stat – 27,7%, ponderea datoriei de stat într-o anumită valută străină în tota-

lul datoriei de stat – 31,0%, ponderea datoriei cu rata dobânzii fixă în portofoliul datoriei de stat – 53,3%.

Astfel, toți indicatorii s-au încadrat în limitele stabilite. Comparativ cu situația similară a anului 2013, indicatorii riscului de refinanțare și ai riscului ratei de dobândă demonstrează diminuarea expunerii portofoliului datoriei de stat față de aceste riscuri.

“Datoria de stat internă este expusă, în cea mai mare măsură, riscului de refinanțare și riscului ratei dobânzii, din cauza instrumentelor de datorie preponderent pe termen de până la un an, precum și a instrumentelor cu maturitatea mai mare de un an cu rata dobânzii flotantă. Astfel, o majorare a ratelor de dobândă pe piața internă va avea un impact semnificativ asupra costurilor aferente datoriei de stat”, constată Ministrul Finanțelor.

Dezvoltarea pieței interne a valorilor mobiliare de stat rămâne un obiectiv strategic pe termen lung al Ministerului Finanțelor. În acest sens, direcțiile de acțiune pe termen mediu vizează: extinderea maturității valorilor mobiliare de stat pe piața primară, consolidarea comunicării cu participanții pe piață, restructurarea sistemului de dealeri primari, asigurarea transparenței și previzibilității pieței valorilor mobiliare de stat.

În scopul consolidării și extinderii curbei de randament pe piața internă a valorilor mobiliare de stat, în perioada anilor 2015-2017 va continua modificarea treptată a structurii emisiunii instrumentelor existente, preferință fiind acordată instrumentelor cu termen mai lung de circulație. Se prevede sporirea volumului ofertei de bonuri de trezorerie cu scadența de 182 zile și, în special, a celor cu scadența de 364 zile, precum și a obligațiunilor de stat cu dobândă fixă pe termen de 3 ani. Totodată, pe termen mediu se va examina oportunitatea lansării unor noi instrumente de datorie cum ar fi obligațiunile de stat indexate la rata inflației.

Ministerul Finanțelor spune că diversificarea bazei de investitori are o importanță deosebită pentru asigurarea unei cereri stabile pentru valorile mobiliare de stat, precum și pentru extinderea maturității emisiunilor. În acest sens, în scopul consolidării comunicării cu participanții pe piață, acțiunile Ministerului Finanțelor și Băncii Naționale a Moldovei vor viza: menținerea unui dialog permanent cu investitorii și participanții pe piața valorilor mobiliare de stat; organizarea reuniunilor periodice cu aceștia, atât pentru asigurarea transparenței și previzibilității modului de contractare și administrare a datoriei de stat interne, cât și pentru evaluarea cu regularitate a necesităților investiționale la nivelul pieței, precum și a așteptărilor referitoare la condițiile de piață. Pe termen mediu, se va examina și oportunitatea restructurării sistemului de dealeri primari pentru a face sistemul mai eficient, performant și competitiv în vederea dezvoltării pieței valorilor mobiliare de stat.

Victor URSU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații **Comisiei Naționale a Pieței Financiare**, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Compania de asigurări “ACORD GRUP” își extinde prezența pe piața Moldovei

Compania de asigurări “Acord Grup”, unica din Moldova care asigură de riscurile aviatice, cu prilejul celor 12 ani de la fondare, anunță extinderea spectrului de servicii oferite. Anunțul a fost făcut într-o conferință de presă la agenția “INFOTAG”, de către președintele companiei, Victor Gaiciuc.

Conform spuselor sale, pe parcursul ultimului an, numărul de sucursale ale companiei s-a extins cu 15. “Pentru utilizarea acestora s-au alocat 2 mil. lei. Alți aproximativ 1 mil. USD au fost plătiți pentru pierderile întreprinderilor asigurate la noi. Însă, în pofida dificultăților, noi creștem și cucerim încrederea partenerilor noștri și a clienților”, a opinat Gaiciuc.

El a menționat că “Acord Grup” se numără printre cele mai mari 10 companii de asigurări din țară. “Fondatorii noștri sunt companiile aeriene “Valan International Cargo” și “Charter Belle Vue”. În anul 2013, au fost asigurate 300 de obiecte noi. Angajamentele de asigurare ale “Acord Grup” au constituit 33,8 mil. lei, iar activele nete – 104 mil. lei”, a relatat Gaiciuc.

El a subliniat faptul că, pe lângă riscurile aviatice, din acest an compania oferă asigurări de autovehicule, de bunuri, sănătate și agricultură.

Reprezentanta întreprinderii agricole din Moldova, “Ecloz Servise”, Iulia Buntaru, a comunicat că în anul 2014 întreprinderea a suportat pierderi semnificative, din cauza pierderii piețelor tradiționale și risca să ajungă la faliment.

“Însă “Acord Grup”, partenerul nostru de încredere, ne-a întins o mână de ajutor, plățile la pierderi au constituit 6,4 mil. lei, ceea ce, în final, ne-a ajutat să redresăm situația”, a spus ea.

Conducătorul Direcției asigurări de riscuri aviatice și cosmice a companiei moscovite WSK, Dmitri Zotov, a menționat faptul că în 10 ani de colaborare cu “Acord Grup” din Chișinău, s-au transferat prime de asigurare în valoare de 10 mil. USD.

“Evoluția stabilă și ascendentă a companiei moldovenești ne-a convins de raționalitatea și competența managementului acesteia. Recent, Uniunea Asigurătorilor din Întreaga Rusie a numit Moldova una dintre țările CSI cu care este comod de conlucrat. Sunt sigur că această circumstanță se datorează activității bine gândite și profesionale a “Acord Grup”, a declarat reprezentantul afacerilor cu asigurările din Rusia.

INFOTAG

Moldasig și Asito din nou au fost incluse în TOP-100 a celor mai mari companii de asigurări din Europa de Sud-Est

Sunt datele prezentate la compartimentul asigurări, de clasaamentul SEETOP 100, elaborat anual de compania SeeNews. Compania de asigurări Moldasig în 2013 și-a păstrat poziția – locul 61.

Anul trecut, compania a semnat prime de asigurare în sumă de 18,8 mil. euro (+1,2% față de 2012), iar profitul ei net a fost de 1,9 mil. euro (în 2012 – 1,1 mil. euro). Compania Asito este pe locul 97 în clasament, în scădere cu 3 poziții față de 2012. În 2013, volumul primelor de asigurări semnate de Asito a crescut cu 10,98% față de 2012 și a fost de 10,3 mil. euro, iar pierderile companiei au crescut de la 0,196 mil. la 1,2 mil. euro. Pentru elaborarea TOP-100 al celor mai mari companii de asigurări din Europa de Sud-Est, autorii au analizat primele brute semnate de companii de asigurări din Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Kosovo, Macedonia, Moldova, Muntenegru, România, Serbia și Slovenia. Ca și în precedentul clasament similar, TOP-100 al celor mai mari companii de asigurare din Europa de Sud-Est este condus de Zavarovalnica Triglav (Slovenia), care a semnat prime de asigurări de 605,8 mil. euro (cu 6,45% mai puțin decât în 2012). Topul este încheiat de compania bulgară Alico Bulgaria Life Insurance Company EAD cu un volum de prime de 10,2 mil. euro.

InfoMarket

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.

Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ
A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Iurie FILIP,
Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,
Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:

Tatiana SOLONARI
Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

capital@market.md, zianlcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)
CONT BANCAR: 225139437,
c/f 1003600114204,

BC “Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA,
fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD2436

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia “Edit Tipar Grup”

GEN Moldova – sursă de oportunități globale pentru antreprenorii din Moldova

Interviu cu Olesia Fortuna, președinta reprezentanței Mișcării Global Entrepreneurship Week în Moldova (GEW Moldova)

– Deși Mișcarea Globală a Antreprenoriatului în Republica Moldova e una tânără, Global Entrepreneurship Week Moldova a reușit să se facă deja auzită în rândul antreprenorilor. Ce a motivat mișcarea GEW să vină în Moldova?

– Global Entrepreneurship Week, adică Săptămâna Globală a Antreprenoriatului, după cum ați menționat, este o mișcare de susținere, de vizibilitate și promovare a antreprenoriatului și a inițiativelor de afaceri. A pornit în 2007, doar ca un atelier de lucru cu reprezentanți din 37 de țări, dar a cunoscut o dezvoltare fulminantă într-un timp record. În 2008, atunci când criza financiară se extinsese la nivel mondial, inițiativa deja reunea 77 de țări. La momentul actual, GEW desfășoară acțiuni și proiecte cu un număr de beneficiari de peste 10 milioane. Am înțeles dimensiunea și potențialul acestei mișcări și credem că Republica Moldova are nevoie exact de aceasta – de vizibilitate internațională a antreprenoriatului nostru.

Astfel, în 2013, împreună cu colega mea, Julie Frieswyk, am aplicat la Fundația Kauffman și GEW ca să extindem mandatul acestei inițiative și în RM. În 2013 am realizat prima activitate marca GEW Moldova – Săptămâna Globală a Antreprenoriatului. Un eveniment care totalizează activitățile antreprenoriale de pe parcursul anului și care se desfășoară în a treia săptămână din luna noiembrie, concomitent, în 153 de țări-membre. Prin evenimentele din cadrul Săptămânii Globale Antreprenoriale l-am îndemnat pe antreprenorul moldovean sub motto-ul „Eliberează ideile”.

Evenimentul a fost deschis de către excelența sa, ambasadorul SUA în Moldova, William H. Moser, care a menționat că “în ajunul alegerilor, comunitatea antreprenorilor din Moldova mai mult ca niciodată ar trebui să-și consolideze eforturile și să negocieze condiții și un mediu favorabil pentru dezvoltarea afacerilor, indiferent de dimensiune și alte caracteristici”.

– Suntem la curent că ați participat la Congresul Global al Antreprenoriatului de la Moscova. Cu ce impresii ați venit de acolo?

– Atunci când spui o mișcare globală din care fac parte 153 de țări, pare a fi doar o cifră care sună bine. Despre altitudine și potențialul GEW îți poți da seama doar în momentul în care ești prins pentru o săptămână în cadrul Congresului Global al Antreprenoriatului,

alături de alți 9.000 de participanți din diferite țări. Participând pentru prima dată, în martie curent, la Congresul organizat la Moscova, ne-am dat seama cât de mult spațiu pentru dezvoltare există, pentru că fluxul de informație era copleșitor și activitățile care au avut loc au fost atât de motivante și inspiraționale, încât regretăm că delegația noastră era prea mică ca să reușească să absoarbă toată informația la care aveam acces.

Investitori, oameni de afaceri a căror activitate o urmăream în sursele media, startup-eri celebri erau în fața mea, deschiși să împartă experiența și să ne asculte întrebările. Era un mediu prolific schimbului și transferului de experiențe. Vedeam oameni de afaceri care stabileau parteneriate și semnau instantaneu contracte de colaborare. Mediul accelerat presupune concentrarea atenției asupra inovațiilor din diferite industrii, stimularea cooperării la nivel global cu reprezentanții ecosistemului.

Ca urmare a participării la Congres, am stabilit relații și am obținut dreptul exclusiv de a organiza în Republica Moldova “Cupa Businessului Creativ”, “Get In The Ring” și alte concursuri pe care intenționăm să le lansăm pentru a stimula mediul antreprenorial.

– Vă rugăm să ne povestiți despre Cupa Businessului Creativ. Pentru cine a fost destinat acest concurs?

– Dacă este să ne referim la concursul internațional Cupa Businessului Creativ (CBC), atunci, într-adevăr, condițiile necesare de a fi înrunite de participanți au

fost să dezvolte o afacere creativă, care să aibă potențial de a pătrunde pe piețele internaționale. A fost o experiență unică pentru echipa GEW Moldova, dar și pentru participanți. Ne încântă faptul că, deși se desfășoară pentru prima dată în Republica Moldova, s-a bucurat de interesul antreprenorilor. Am avut 31 de participanți buni, care au făcut sarcina juriului dificilă. Jurații au trebuit să selecteze 10 semifinaliști, care au participat la un training de pitching (prezentarea ideii de afacere) în limba engleză. Următoarea etapă a fost selectarea a cinci finaliști, care au aderat la platforma globală CBC Connect și desemnarea campionului național CBC, care va reprezenta Republica Moldova la Finala Internațională a concursului, care se va desfășura în Danemarca.

Am format delegația CBC Moldova din 2014 care este alcătuită din campioni naționali: Igor Hâncu și Victoria Novac de la “EduJoc”, locul 2 compania “SoftExpert” cu Eugen Frimu și reprezentanții organizației noastre.

– Am văzut recent că ați chemat antreprenorii într-un ring de box. Despre ce este vorba?

– Da, la începutul lunii august am lansat concursul Get in The Ring (Gitr – Treci în Ring), Bătălia Investițiilor. Gitr este un concept nou și unic, care constă într-o bătălie dintre două startup-uri într-un ring de luptă. Fiecare bătălie include 5 runde, iar fiecare rundă se concentrează pe un subiect relevant, care oferă informații valoroase despre afacere. Pe parcursul unei runde fiecare participant are la dispoziție

25 de secunde pentru a convinge juriul. La sfârșitul fiecărei runde, juriul adresează întrebări fiecărui participant în parte, iar răspunsul nu trebuie să depășească timpul de 5 minute.

Antreprenorii participanți trebuie să corespundă următoarelor cerințe: să existe de 5 ani pe piață, să poată demonstra că au nevoie de o investiție de 1.000.000 de euro și să cunoască fluent limba engleză, pentru ca să poată prezenta ideea afacerii investitorilor străini.

Este un concurs inedit, care reflectă spiritul competitiv al antreprenoriatului și o bătălie etică pentru accesarea și fructificarea investiției. Comunicarea cu investitorul este o parte inerentă a dezvoltării și creșterii unei afaceri. Astfel, șase companii au îndrăznit să-și expună ideea de afacere și să arate optimizarea investiției prin cele 5 runde ale bătăliei (Echipa, Realizările, Finanțarea, Modelul de Afacere și Freestyle). Din cei 3 câștigători ai bătăliilor, juriul a desemnat-o pe Alexandra Șian, compania Sandilana, să ne reprezinte țara la Regionala din Sofia, Bulgaria și, eventual, la Finala din Rotterdam, Olanda, pe data de 22 noiembrie.

– Ce alte activități vă propuneți să lansați în R. Moldova?

– Am lansat la începutul lunii septembrie Competiția Agrobusiness Progresiv (Future Agro Challenge). Această competiție ține de inovațiile în agricultură și în practicile de afaceri pentru un mediu durabil, formarea profesională a agricultorilor și celor care activează în industria alimentară, precum și de revoluționarea agriculturii și afacerilor pentru un stil grijuliu și sănătos de viață. Participanții vor fi invitați să-și expună ideea în trei minute, după care urmează un set de întrebări din partea juriului la care pot răspunde în cinci minute. La final vor avea parte de consultanță din partea reprezentanților de business pentru eficientizarea modelului lor de afacere. Pentru a convinge juriul internațional, concurenții vor fi invitați să realizeze un filmuleț cu o durată de 1,5 minute despre afacerea lor.

Un alt proiect în derulare este Sondajul Politicilor Antreprenoriale (GEW Policy Survey), realizat de GEW Global. Am decis să-l desfășurăm pentru prima dată anul acesta și în Republica Moldova pentru a afla percepția oamenilor de afaceri despre politicile antreprenoriale și necesitățile de ajustare pentru dezvoltarea ecosistemului. Această analiză comparativă ne va permite să vedem care ar fi modalitățile de stimulare a climatului de business și, respectiv, de motivare a creării prosperității noastre.

La începutul lui octombrie, planificăm să lansăm proiectul GEN Moldova WOW (Women Oppor-

tunities Worldwide) – un program care are misiunea de a consolida comunitatea femeilor antreprenoare din Moldova și de a încuraja dezvoltarea schimbului de bune practici și transferului de cunoștințe prin intermediul reuniunilor, peer-to-peer de învățare, mentorat și programe de coaching. Avem ca scop crearea unei comunități în cadrul căreia femeile să aiba un rol activ în procesul de globalizare și dezvoltare a afacerilor în țară și peste hotare. O comunitate în cadrul căreia femeile de afaceri sunt integrate în ecosistemul antreprenorial.

La fel, ne propunem să contribuim la Dezvoltarea Gândirii Antreprenoriale, denumită în termenii de specialitate ca “Mindset”, printr-un șir de activități care vor pune în discuție problemele legate de stimularea respectului pentru antreprenori și crearea unor societăți competitive care apreciază inițiativa, pro activitatea și liderismul în dezvoltarea bunăstării națiunii. Istoric, anumite societăți, cum ar fi cele din Republica Moldova, au identificat spiritul antreprenorial ca fiind nociv, avar și corupt. Astfel, a fost dezvoltată o percepție greșită despre ce ar însemna antreprenoriatul în esență, ceea ce duce la lipsa motivației și aprecierii pentru inovațiile ce răspund la nevoile societății. Prin motivarea unui dialog antreprenorial și schimbarea percepției referitor la antreprenoriat putem să dezvoltăm o cultură de prosperitate și de apreciere pentru valoare acestuia în dezvoltarea economiei.

Și, desigur, în perioada 17-23 noiembrie, urmează să organizăm evenimentul anului – Săptămâna Globală a Antreprenoriatului, ce va include activități la nivel local. Evenimentul are o agendă plină și invităm și alți parteneri în a promova oportunitățile existente pentru antreprenoriat.

– Ați amintit mai sus de mai multe ori despre ecosistem antreprenorial. Ce înseamnă, de fapt, un ecosistem și cum îl puteți caracteriza pe cel din Moldova?

– Când vorbim despre ecosistemul antreprenorial, ne referim la toate elementele, cu excepția antreprenorului în sine, care afectează alegerea persoanei de a deveni antreprenor și posibilitățile de dezvoltare a afacerii. Printre aceste elemente se includ organizațiile, instituțiile private și publice, precum și cultura societății ce contribuie sau încurcă la dezvoltarea antreprenorului individual în corelare cu participanții din sistem. De obicei, formarea ecosistemului depinde foarte mult de prioritățile Guvernului și a liderilor în societate. După părerea mea, în Republica Moldova ecosistemului antreprenorial îi lipsește competitivitatea, comunicarea, coordonarea și încrederea. Pentru a-l eficientiza este nevoie

de diminuarea birocrăției, creșterea încrederii în guvernare, schimbarea influențelor culturale despre administrarea afacerii și acceptarea eșecului ca parte inerentă a antreprenoriatului, diminuarea barierelor pentru dezvoltarea afacerilor (bariere legate de politici pentru startup, creștere și internaționalizare, de un sistem financiar adecvat, de accesul la informație etc.) și promovarea dialogului între reprezentanții sistemului antreprenorial.

– Cine poate participa la proiectele derulate de GEW? De ce resurse trebuie să dispună potențialii beneficiari?

– La proiectele GEW Moldova pot să participe antreprenorii care dezvoltă afaceri în țară, dar vor să se extindă la nivel internațional. Publicul nostru îi include pe toți cei care vor să beneficieze de oportunitățile antreprenoriatului și să preia din experiența internațională. Entuziasmul și dorința de a învăța ceva nou sunt calitățile de bază pe care le au beneficiarii noștri.

Credem că resursele cele mai importante pentru antreprenoriat sunt legate de aspirația de a deveni un antreprenor eficient și abilitatea de a face față tuturor provocărilor ce țin de dezvoltarea afacerii. Suntem ferm convingeți că antreprenorul din Republica Moldova, chiar dacă are multe constrângeri în dezvoltarea afacerii, prin colaborare și o gândire de creștere poate genera soluții la aceste probleme, iar prin dialog proactiv și insistent poate modifica elementele specifice ecosistemului nostru.

Pentru a participa la acțiunile Rețelei Globale a Antreprenoriatului e nevoie de curaj, deschidere și interes. Desigur, anumite concursuri necesită cunoașterea limbii engleze pentru că este o limbă de circulație internațională. Există și unele condiții specifice ce țin de aspectul concursului. De aceea, este important ca antreprenorii să fie informați despre oportunitățile din cadrul rețelei, lucru pe care îl facem.

– Ce oportunități deschide GEW pentru businessmenii moldoveni, mai ales acum când problema livrării mărfurilor peste hotarele țării a devenit una foarte actuală pentru R. Moldova?

– GEW, din septembrie GEN Moldova (Global Entrepreneurship Network) și-a depășit limitele unei săptămâni dedicate vizibilității antreprenoriatului global și oferă posibilitatea de a prelua și adapta experiența unor oameni de afaceri celebri. Aceasta rezervă persoanelor cu idei inovative, oportunitatea de a se conecta la rețele de antreprenori din alte țări, care pot deveni o destinație nouă pentru produsele autohtone sau pot servi drept furnizori de materie primă. De exemplu, industria textilă ar putea găsi materia primă în Bangladesh sau India prin intermediul reprezentanților GEW din țările respective.

Cred că domeniul business-ului din Republica Moldova are mare necesitate de această mișcare globală. Economia noastră nu poate să supraviețuiască de sine stătător. Într-o lume globală suntem interconectați și ne putem dezvolta doar prin extinderea networking-ului pentru că doar astfel am putea să ne integrăm și să dezvoltăm legături, care ar promova brandul moldovenesc și ar extinde credibilitatea acestuia pe arena globală.

– Vă mulțumesc pentru interviu!

A discutat
Lilia ALCAZĂ

“Legea societăților pe acțiuni a fost modificată pentru a aduce un echilibru în drepturile acționarilor”, susțin experții

Săptămâna trecută, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC) a făcut public un raport de expertiză privind proiectul de completare și modificare a Legii societăților pe acțiuni, în care se arată că documentul ar conține norme coruptibile. Experții CAPC, de fapt, prezintă acest proiect ca fiind separat de cel elaborat de Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) și Ministerul Economiei. Aceasta fiind situația, ne propunem în acest material să elucidăm subiectul.

Expertul CAPC, Oleg Uțică susține că a fost suspus expertizei un proiect de lege propus de deputatul parlamentar Veaceslav Ioniță, care este și președinte al Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe. Potrivit raportului de expertiză, proiectul prezintă anumite lacune atât în partea ce ține de conținut, cât și în partea ce ține de tehnica legislativă, iar unele prevederi din proiect sunt generale și omit reglementarea mecanismelor și procedurilor necesare la aplicarea normelor, ceea ce poate duce la apariția situațiilor de coruptibilitate și la aplicarea discreționară a viitoarelor prevederi legale. “Am avut anumite semne de întrebare referitor la excluderea noțiunii de persoane afiliate și societăți dependente una față de alta. Dacă am reieși din obiectivele Legii societăților pe acțiuni și ale celei privind piața de capital, rezultă că aceste legi au un spectru de aplicare ceva diferit. Prima reglementează modalitatea de creare și organizarea a activității societăților pe acțiuni și nu se referă la societățile investiționale, iar în cazul în care se exclude o noțiune, trebuie să se prevadă soluții cum aceasta ar putea fi reglementată și aplicată în cadrul societăților, sau trebuie făcută trimitere la normele expres din Legea privind piața de capital”, spune Oleg Uțică. El își argumentează poziția prin faptul că în cazul în care sunt excluse noțiuni, precum persoanele afiliate sau cum ar fi posibilitățile de evitare a dependenței sau interdependenței unei societăți față de alta, impactul ar fi absorbția, fuzionarea sau acapararea rău-voită a unor societăți de către alte societăți.

Vicepreședintele CNPF, Nina Dosca explică că din lege a fost exclusă noțiunea privind persoanele afiliate, deoarece în actuala Lege privind piața de capital se conține o noțiune mult mai vastă – persoanele care activează în mod concertat. “La o examinare atentă a articolului respectiv, înțelegem că persoanele care activează concertat sunt, în primul rând, cele afiliate”, spune Nina Dosca. Iar aliniatul privind societățile dependente a fost exclus la propunerea Consiliului Concurenței, întrucât Legea concurenței din 2012 preia activitatea de investigație și supra-

veghe a societăților dependente. De partea cealaltă, expertul financiar, Alexandru Savva precizează că până acum, noțiunea de “persoane afiliate” din legea societăților pe acțiuni se folosea doar într-un singur context și anume la tranzacțiile cu valori mobiliare. “Noua Lege privind piața de capital acoperă complet acest domeniu, iar păstrarea unei prevederi într-o altă lege își pierde relevanța”, punctează expertul.

Nina Dosca susține că CNPF nu este de acord cu concluziile formulate de ACAP și spune că experții Centrului au creat confuzie, atunci când au prezentat proiectul ca aparținând unui deputat. “Proiectul nu este unul nou. După ce a fost examinat în prima lectură, au parvenit obiecții din partea deputaților referitor la anumite prevederi care le păreau neclare. În cadrul ședinței de profil, am încercat să explicăm de ce legea trebuie să fie adoptată în felul în care a fost propusă de CNPF”, menționează ea. Totuși, în ședința plenară din 4 iulie curent, a fost selectat doar un singur articol care urma să fie supus modificării. Este vorba despre art. 58 care vizează cvorumul pentru desfășurarea adunărilor generale repetate ale societăților pe acțiuni care întrunesc mai mult de 10 mii de acționari. În prezent, în Moldova sunt doar 12 astfel de societăți. “Înțelegem că din cauza că este foarte diversificat numărul de acțiuni între acționari, este foarte dificil de întrunit acest cvorum, chiar și acel de 25% prevăzut în actuala lege. Reieșind din practica altor țări, am propus ca la cele repetate să fie un cvorum de 15%”, explică vicepreședintele CNPF.

Întrebat de ce s-a mers pe această formulă, președintele Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe, Veaceslav Ioniță a spus că “Era extrem de important modul de desfășurare a adunărilor generale ale acționarilor. Deoarece erau blocate, noi am venit cu propunerea să votăm doar acest articol, iar restul se votează în sesiunea de toamnă. Eu am semnat o inițiativă legislativă în acest sens, care nu este altceva decât promi-

siunea că în toamnă discutăm subiectul. De altfel, în lege sunt articole controversate cu care eu nu eram de acord și voi insista ca ele să fie examinate”.

Expertul ACAP mai spune că proiectul conține lacune de drept, făcând referință la art. 50 și propune să fie stabilite alte modalități de convocare a adunărilor generale. “În contextul abuzurilor ce țineau de convocarea adunărilor generale care au avut loc și care au fost mediatizate, considerăm, totuși, că în epoca tehnologiilor avansate și a societăților cu multipli acționari, ar fi nejustificat să ceri acționarilor să fie prezenți fizic la adunarea generală. De multe ori, această cerință duce la lipsa cvorumului, generează limitări și inconveniențe acționarilor. Considerăm că ele pot și trebuie să se desfășoare fără a fi limitate prin prezența în același spațiu a majorității acționarilor”, se arată în raportul de expertiză ACPC.

Alexandru Savva, care, de altfel, a lucrat asupra acestui proiect, susține că modificările la Legea societăților pe acțiuni au fost făcute nu doar cu scopul de a o ajusta la Legea privind piața de capital, ci și de a proteja interesele acționarilor minoritari, în special în privința tranzacțiilor cu conflict de interese. Un al treilea scop ar fi îmbunătățirea atractivității țării, prin eliminarea acestui tip de tranzacții. “Acest proiect cizelează niște erori care erau în Republica Moldova și care încă mai există. În al doilea rând, sunt un șir de modificări propuse de CNPF, în viziunea mea, foarte utile și raționale, care permit să fie depășite anumite probleme corporative pe intern – de procedură și aspecte de conflicte corporative”, spune el. Drept exemplu, societățile pe acțiuni sunt obligate, în prezent, să înștiințeze despre desfășurarea adunărilor generale a acționarilor prin intermediul comunicatelor scrise, ceea ce presupune cheltuieli enorme pentru entitățile care au sute și mii de acționari. Iar proiectul actual propune o versiune mult mai rezonabilă, adică înștiințarea să fie publicată în Monitorul Oficial, fără obligativitatea de a trimite scrisori acționarilor.

O altă remarcă a CAPC ține de modificările la lege, potrivit cărora consiliul societății decide preluarea acțiunilor de tezaur, însă aceste atribuții se găsesc și în norma privind adunările generale ale acționarilor. Vicepreședintele CNPF susține că “În art. 50 din Legea privind societățile pe acțiuni, în atribuțiile adunării generale, este prevăzut dreptul de a lua decizia privind înstrăinarea sau transmiterea acțiunilor de tezaur către acționarii sau angajații societății. Deci, atunci când societatea dispune de acțiuni de tezaur și nu vrea să le vândă public, ci să le înstrăineze către acționari sau angajați, este necesară desfășurarea adunării generale pentru a aduce la cunoștința tuturor acest fapt. Pe de altă parte, există situații când societățile vor să-și expună acțiunile la Bursa de Valori. În acest caz, nu este rezonabil să convoci adunarea generală a acționarilor, dacă consiliul societății poate lua o astfel de decizie”, punctează doamna Dosca.

“Într-o societate pe acțiuni, atribuțiile între cele trei organe – consiliul societății, adunarea generală a acționarilor și comitetul executiv – sunt divizate în funcție de rolul pe care îl au în societate. Spre exemplu, când există riscuri majore cu propriii acționari în ceea ce ține de protecția drepturilor, atunci trebuie să intervină adunarea generală. Decizia de înstrăinare a tezaurului prin intermediul mecanismelor publice creează un mediu de risc și, după mine, este rezonabil ca această funcție să fie realizată de consiliul societății”, crede Alexandru Savva. El a mai spus că și practica internațională dictează exact același lucru.

Menționăm că la proiectul de modificare a respectivei legi se lucrează deja al doilea an consecutiv, întrucât a apărut necesitatea de a o ajusta la o altă lege, cea privind piața de capital. Proiectul de completare și modificare a Legii societăților pe acțiuni urmează să fie examinat în lectura a doua a Legislativului.

Lilia PLATON

HOTĂRÎRE

cu privire la rezultatele controlului tematic privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. "PITUȘCA"

Nr. 46/1 din 19.09.2014

Monitorul Oficial nr. 282-289/1362 din 26.09.2014

* * *

În temeiul Ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 38/6-O din 31.07.2014 și Ordinului Președintelui CNPF nr. 108 din 01.08.2014, a fost efectuat controlul tematic privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. "PITUȘCA" (satul Pitușca, raionul Călărași, IDNO 1003609150281), pentru perioada de activitate 01.08.2011-31.07.2014, ce deține licență de categoria B seria CNPF nr. 000111, eliberată la data de 20.02.2009, în cadrul căruia s-au constatat următoarele.

Conform rapoartelor specializate, A.E.Î. "PITUȘCA" (în continuare – asociația) a înregistrat următorii indicatori de bază caracteristici activității asociațiilor de economii și împrumut, care se prezintă în tabelul ce urmează.

Din datele tabelului se relevă creșterea majorității indicatorilor înregistrați, iar majorarea provizioanelor pentru pierderi din împrumuturi de 2,5 ori se datorează creșterii valorii împrumuturilor acordate membrilor asociației cu circa 13,7 la sută, precum și clasificării începând cu 30.05.2014 a împrumuturilor și dobânzilor aferente restante într-o categorie mai dură față de perioada similară a anului precedent.

Conform datelor din rapoartele specializate, la situația din 31.10.2011, 29.02.2012, 30.04.2012 și 31.05.2012 asociația nu a constituit și menținut la orice dată active lichide în mărime de minimum 10 la sută din valoarea totală a depunerilor de economii, fiind astfel încălcate cerințele pct. 13 din Normele de prudență financiară a asociațiilor de economii și împrumut, aprobate prin Hotărârea CNPF nr. 17/8 din 30.04.20082 (în continuare – Normele de prudență financiară). În perioadele 31.05.2013-30.09.2013, 31.12.2013-31.01.2014, 31.03.2014 și 31.05.2014 investițiile asociației în Fondul de lichidități au constituit mai puțin de 10 la sută din valoarea totală a depunerilor de economii, ceea ce contravine art. 9 alin. (2) lit. c), art. 35 din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139-XVI din 21.06.20073 (în continuare – Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007) și pct. 8 din Regulamentul privind fondul de lichidități al asociațiilor de economii și împrumut, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 13/11 din 01.04.20104, conform căreia asociația care deține licența de categoria B este obligată să mențină investiții în Fondul de lichidități în mărimea minimă, calculată conform pct. 13 din Normele de prudență financiară.

Unii membri ai comitetului de creditare, aleși la ședința consiliului asociației din 25.01.2013, precum și contabilul-șef al asociației ce activează în funcția respectivă începând cu data de 01.04.2012, nu s-au conformat cerințelor stabilite la art. 12 alin. (2) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007,

pct. 7, pct. 9 și pct. 39 din Regulamentul cu privire la exigențele față de administratorii asociațiilor de economii și împrumut, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 63/6 din 25.12.20075 (în continuare – Regulamentul cu privire la exigențe), exercitându-și atribuțiile pînă în prezent fără confirmarea în funcție de către CNPF

Nerespectînd cerințele art. 9 alin. (2) lit. b), art. 44 alin. (1) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007 și art. 29 alin. (6) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.20076 (în continuare – Legea nr. 113-XVI din 27.04.2007), raportul specializat al asociației la situația din 31.07.2014 nu reflectă imaginea reală și fidelă a elementelor contabile ale acesteia. Ca rezultat al nerespectării cerințelor pct. 27 și pct. 28 din Normele de prudență financiară privind clasificarea împrumuturilor și dobânzilor aferente în categoriile "standarde" – "substandarde", asociația nu a constituit corect provizioane pentru acoperirea pierderilor din împrumuturi în mărime de circa 0,9 mii lei, astfel rezultatul financiar al asociației din perioada respectivă a fost majorat nejustificat.

Contrar prevederilor pct. 38 din Normele de prudență financiară și art. 29 pct. 3 lit. b) din Statut, consiliul asociației a adoptat decizii privind încheierea tranzacțiilor cu 3 membri ai consiliului care, fiind persoane afiliate asociației, au fost prezenți în cadrul ședințelor pe parcursul discutării și adoptării deciziilor referitoare la acordarea împrumuturilor acestora. Consiliul asociației nu a asigurat implementarea adecvată a politicii de împrumut a asociației, în anul 2014 fiind acordate împrumuturi negarantate la 2 membri în mărime de 50,0 mii lei fiecare, valori ce au depășit limita prevăzută la pct. 29 din Politica de acordare a împrumuturilor, aprobată la ședința consiliului asociației din 16.12.2014, fiind astfel încălcate cerințele art. 40 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007 și pct. 19 din Normele de prudență financiară.

Directorul executiv al asociației nu a asigurat efectuarea inventarierii patrimoniului asociației pentru anul de gestiune 2011, fiind astfel încălcate cerințele art. 13 alin. (2) lit. e), art. 24 alin. (1) din Legea nr. 113-XVI din 27.04.2007 și pct. 3 alin. (2) din Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 60 din 29.05.20127.

În calitate de entitate raportoare, asociația a elaborat, aprobat și prezentat CNPF programul propriu privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului cu încălcarea termenului prevăzut la pct. 2 și pct. 3 din Hotărârea CNPF nr. 49/14 din 21.10.2011 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pe piața financiară nebanară"8 (în continuare – Regulament). Contrar prevederilor art. 8 alin. (2) din Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007 "Cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului"9 (în continuare – Legea nr.

190-XVI din 26.07.2007), datele privind 12 tranzacții aferente acceptării depunerilor de economii și acordării a 6 împrumuturi, realizate în numerar în valoare de peste 100,0 mii lei, nu au fost remise Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, iar datele privind o tranzacție în mărime de 110,0 mii lei au fost remise Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor cu încălcarea termenului stabilit de legislație. Nefiind respectate cerințele art. 7 alin. (1) din Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007, pct. 13 alin. (2) și pct. 46 alin. (1) din Regulament, în registrul persoanelor fizice și juridice identificate al asociației nu este ținută evidența pentru 24 persoane fizice identificate care au efectuat tranzacții de cel puțin 50,0 mii lei.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 1, art. 3, art. 4, art. 8 lit. b) și lit. f), art. 9 alin. (1) lit. d) și lit. j) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998 "Privind Comisia Națională a Pieței Financiare"10, art. 9 alin. (2) lit. b) și lit. e), art. 46 alin. (1), alin. (2) și alin. (5), art. 49 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 139-XVI din 21.06.2007, Normelor de prudență financiară, Regulamentului cu privire la exigențe, Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se inițiază procedura de tragere la răspundere contravențională a directorului executiv al A.E.Î. "PITUȘCA" conform Codului contravențional al Republicii Moldova.

2. Se prescrie administratorilor A.E.Î. "PITUȘCA" întreprinderea măsurilor privind înlăturarea încălcărilor reflectate în actul de control și respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative, inclusiv conformarea membrilor comitetului de creditare și a contabilului-șef cerințelor Regulamentului cu privire la exigențe, în termen de 2 luni din data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

3. Se ia act de înlăturarea de către A.E.Î. "PITUȘCA" a încălcărilor reflectate în actul de control, și anume:

– remiterea la data de 22.08.2014 și 05.09.2014 Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a datelor privind 11 tranzacții neraportate conform legislației cu privire la combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;

– reflectarea în Registrul persoanelor fizice și juridice identificate a informației privind toate persoanele fizice identificate care au efectuat tranzacții de cel puțin 50,0 mii lei.

4. Se remit Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor materialele controlului la A.E.Î. "PITUȘCA" privind 7 tranzacții neraportate conform legislației cu privire la combaterea spălării banilor și finanțării terorismului pentru luare de atitudine conform competenței.

5. A.E.Î. "PITUȘCA" va prezenta lunar Comisiei Naționale a Pieței Financiare, pînă la înlăturarea integrală a încălcărilor constatate, rapoarte cu privire la măsurile întreprinse în vederea executării pct. 2, cu anexarea copiilor documentelor justificative.

6. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Direcției generale plasamente colective și microfinanțare.

7. Prezenta hotărâre intră în vigoare din data publicării.

PREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE
Artur GHERMAN

Nr. 46/1.

Chișinău, 19 septembrie 2014.

Nr.	Indicatorii	(mii lei)			
		31.07.2013	31.07.2014	2013 față de 2012 (-, +)	2014 față de 2013 (%)
1.	Împrumuturi acordate	3757,3	4316,9	+559,6	114,9
2.	Provizioane pentru pierderi din împrumuturi	-50,8	-124,5	+73,7	Creștere de 2,5 ori
3.	Total active	4212,1	4784,3	+572,2	113,6
4.	Credite bancare și împrumuturi primite	788,0	354,0	- 434,0	44,9
5.	Depuneri de economii	1265,4	1778,9	+513,5	140,6
6.	Cheltuieli generale și administrative	134,9	177,3	+42,4	131,4
7.	Profit net (pierdere netă)	221,9	216,1	-5,8	97,4

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața bursieră (Perioada 29 septembrie - 3 octombrie 2014)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Pondere VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
29.09.14 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	95	95000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
29.09.14 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	90	90000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	7	35,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,00	5,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	12	60,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,00	5,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	75	375,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,00	5,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	33	165,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,00	5,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	10	50,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,00	5,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	4	20,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,00	5,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	1	5,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,00	5,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	8	40,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,00	5,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	33	165,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,00	5,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	3	15,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,00	5,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	1356	6780,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,03	5,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	33	165,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,00	5,00
29.09.14 13:01	MD14MACN1002	SA "MACON"	5,00	33	165,00	Vinzare Cumparare	4373588	0,00	5,00
29.09.14 13:01	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	29,95	30	898,50	Vinzare Cumparare	25000091	0,00	10,00
29.09.14 13:01	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	29,95	1140	34143,00	Vinzare Cumparare	25000091	0,00	10,00
30.09.14 11:42	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	20,00	535	10700,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	5591020	0,01	20,00
01.10.14 10:19	MD14GRIS1000	IM Moldo-Germana "Grisan-Hamb" SA	3,00	1166	3498,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	748947	0,16	3,00
01.10.14 13:01	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	100	100000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,01	200,00
02.10.14 10:27	MD14VISR1001	SA "VIS - A - VIS RETRO"	110,00	2600	286000,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	27394	9,49	10,00
02.10.14 10:30	MD14API1001	SA "API"	0,40	14342	5736,80	Licitatie cu strigare Pachet unic	1608315	0,89	10,00
02.10.14 10:32	MD14RUMD1003	SA "DRUM-2" din ORHEI	1,00	1737	1737,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	176338	0,99	10,00
02.10.14 12:05	MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	15,50	820	12710,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	957110	0,09	10,00
02.10.14 12:05	MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	15,51	1070	16595,70	Licitatie cu strigare Pachet unic	957110	0,11	10,00
02.10.14 12:06	MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	15,50	640	9920,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	957110	0,07	10,00
02.10.14 12:06	MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	15,50	2220	34410,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	957110	0,23	10,00
02.10.14 12:07	MD14CECA1005	SA "CEREALE CAHUL"	15,50	480	7440,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	957110	0,05	10,00
02.10.14 13:01	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	19,99	641	12813,59	Vinzare Cumparare	1779826	0,04	20,00
02.10.14 13:01	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	29,95	75	2246,25	Vinzare Cumparare	25000091	0,00	10,00
02.10.14 13:01	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	29,95	49	1467,55	Vinzare Cumparare	25000091	0,00	10,00
03.10.14 10:27	MD14BASA1002	SA "BASARABIA"	0,05	20279	1013,95	Licitatie cu strigare Pachet unic	2178716	0,93	1,00
03.10.14 10:30	MD14VIRE1007	SA "DESERVIRE ORHEI"	0,18	3386	609,48	Licitatie cu strigare Pachet unic	378840	0,89	10,00
03.10.14 11:40	MD14ORBI1009	SA "ORHEI-MOBILA"	2,00	3579	7158,00	Licitatie cu strigare Pachet unic	362227	0,99	10,00
03.10.14 13:01	MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	10,00	8776	87760,00	Vinzare Cumparare	439312	2,00	15,00
03.10.14 13:01	MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	10,00	21960	219600,00	Vinzare Cumparare	439312	5,00	15,00
03.10.14 13:01	MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	10,00	21960	219600,00	Vinzare Cumparare	439312	5,00	15,00
TOTAL				109378	1269097,82				

Statistica tranzacțiilor extrabursiere pentru perioada 30.09.2014-03.10.2014 Tipul tranzacției: Vinzare - cumparare

Nr. d/o	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală, lei	Numarul de tranzacții, unități	Volumul total al VM tranzacționate, unități	Suma totală a tranzacțiilor	Pondere VM în capitalul social, %
1	ZORILE SA	MD14ZORI1001	18,00	2	194	7697,92	0,04
2	CEREALE-CAHUL SA	MD14CECA1005	10,00	11	7460	55950,00	0,78
3	TUTUN-CTC SA	MD14TCTC1007	20,00	1	943	18860,00	0,02
4	UNIC SA	MD14UNIC1004	115,00	1	21	2415,00	0,03
1	IUGINTERTRANS SA	MD14IUGH1008	20,00	1	75	67500,00	4,55
Total				16	8693	759922,92	

Tipul tranzacției: Donație

Nr. d/o	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală, lei	Numarul de tranzacții, unități	Volumul total al VM tranzacționate, unități	Suma totală a tranzacțiilor	Pondere VM în capitalul social, %
1	BANCA DE FINANȚE ȘI COMERȚ SA	MD14BFCM1001	100,00	1	2503	250300,00	0,19
2	IONEL SA	MD14NELI1003	3,00	1	5190	15570,00	0,05
3	AUTOMOTOTRANS SA	MD14AMTR1009	15,00	2	1928	31137,20	4,3
Total				4	9621	297007,2	

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr. d/o	Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală, lei	Numarul de tranzacții, unități	Volumul total al VM tranzacționate, unități	Suma totală a tranzacțiilor	Pondere VM în capitalul social, %
1	CLARITATE SA	MD14CLAR1009	1,00	1	208	208,00	0,01
2	ESTATE GROUP SA	MD14ESRO1004	4,00	1	168	672,00	0
3	AUR ALB SA	MD14ALBU1005	4,00	1	6177	19828,17	0,18
4	DAAC HERMES GRUP SA	MD14MARS1000	1,00	2	1312	1312,00	0
5	LUSMECON SA	MD14LUSM1002	50,00	1	206	10300,00	0,08
6	TELECOM-INVEST SA	MD14TELE1001	1,00	32	17772	17772	0,06
Total				38	25843	50992	

PLANUL DE NEGOCIERI sesiunea bursieră din 08 Octombrie 2014

Nr. d/o	Nr. cererii de vânzare	Emitentul valorilor mobiliare	IDNO emitentului	Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare, ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	% din volumul emisiei	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii	Descrierea Detaliu
1	340	SA "AVICOLA DIN BRINZENII - NOI"	100460600957	MD14BRNO1002	87 611	2,50	219 027,50	23,00	10,00	25.09.2014	30.09.2014	13.10.2014	
2	354	BC "ENERGBANK" SA	1003600008150	MD14ENER1001	137 854	150,00	20 678 100,00	6,89	50,00	29.09.2014	02.10.2014	16.10.2014	
3	356	SA "Complecons"	1007600025757	MD14PLEC1007	391 161	7,20	2 816 359,20	100,00	10,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
4	357	SA "COMERT-PETROL"	1003600136369	MD14PETC1009	77 596	0,54	41 901,84	100,00	10,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
5	358	SA "Aeropot Catering"	10026000010457	MD14CARO2004	39 000	365,00	14 235 000,00	100,00	150,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
6	359	SA "Amelioratorul"	1003610001808	MD14LOR1007	183 987	9,70	1 784 673,90	99,38	10,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
7	360	SA "FABRICA DE FERMENTARE A TUTUNULUI DIN ORHEI"	1003606014502	MD14FATN1002	878 737	8,61	7 565 925,57	95,07	20,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
8	361	SA "Usina de Masini de Salubritate din Falesti"	1002602003026	MD14SALU1006	14 528 748	1,17	16 998 635,16	94,12	1,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
9	362	SA "Combustibil-Solid"	1002600000227	MD14COBI1006	436 924	3,60	1 572 926,40	78,03	6,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
10	363	SA "AQUA PRUT"	1003603008582	MD14AQUA1001	163 962	120,00	19 675 440,00	76,50	9,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
11	364	SA "CERAMICA_T"	1002610000125	MD14CERA1008	555 926	3,00	1 667 778,00	60,19	20,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
12	365	SA "HOTELUL "CHISINAU"	1003600020396	MD14HISI1000	290 745	10,00	2 907 450,00	60,18	3,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
13	366	SA "FLOARE - CARPET"	1003600088549	MD14CARP1005	3 620 460	24,00	86 891 040,00	59,49	10,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
14	367	SA "MAPAMOND"	1011602005460	MD14MAPA1002	407 133	0,01	4 071,33	41,96	1,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
15	368	SA "COMPLEX"	1003610000683	MD14PLEX1002	131 861	1,80	237 351,60	39,95	10,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
16	369	SA "ALIMENTARMAS"	1002600049280	MD14AMAS1009	732 728	11,90	8 719 463,20	30,08	10,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
17	370	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	1004602000443	MD14RICA1004	596 905	1,49	889 388,45	29,09	5,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
18	371	SA "PROT - CANTEMIR"	1004603003887	MD14PTCR1004	18 946	1,62	30 692,52	28,06	10,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
19	372	SA "GAINUSA"	1003602026370	MD14NUSA1004	354 518	4,05	1 435 797,90	22,77	5,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
20	373	BC "EUROCREDITBANK"	1002600020056	MD14EURB1005	2 270 000	10,00	22 700 000,00	21,02	10,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
21	374	SA "FABRICA DE PRODUSE LACTATE DIN NISPORENI"	1003609000411	MD14NISP1003	17 598	9,00	158 382,00	19,70	10,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
22	375	SA "NATUR - TELECOM"	102868	MD14NTEL1000	56 644	9,00	509 796,00	16,96	10,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
23	376	SA "Fabrica de unt si brinzeturii din Vulcanesti "INLAV"	1004611002186	MD14INLA1007	4 337	0,20	867,40	13,33	50,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
24	377	SA "IAHNI"	1002611002702	MD14IAHN1003	128 191	7,00	897 337,00	10,03	10,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
25	378	SA "INTREPRINDEREA DE COLECTARE SI DESFACERE ANENII-NOI"	10036010000302	MD14ANEN1009	1 287	7,00	9 009,00	3,51	20,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
26	379	SA "Combinatul de industrializare a laptelui din CUPCINI "INLAC"	1002604000225	MD14NLAC1003	67 592	1,85	125 045,20	1,49	5,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
27	380	SA "FABRICA DE UNT DIN TARA CLIA"	1003610000708	MD14DEUN1007	347	9,30	3 227,10	0,10	20,00	07.10.2014	15.10.2014	17.10.2014	Agentia Proprietatii Publice
28	381	SA "AGROMEC - ZABRICENI"	133013561	MD14AGZA1008	29	4,75	137,75	0,08	10,00	07.10.2014	1		

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 8.10.2014

Коммерческие предложения на ФБМ на 8.10.2014 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14BRNO1002	SA "AVICOLA DIN BRINZENII - NOI"	0,00	2,50	87611,00	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	65,00	265,00
MD14ENER1001	BC"ENERGBANK"SA	0,00	150,00	137854,00	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	70,00	1777,00
MD14PLEC1007	S.A. "Complecons"	0,00	7,20	391161,00	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	80,00	4155,00
MD14PETC1009	S.A "COMERT-PETROL"	0,00	0,54	77596,00	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	90,00	332,00
MD14CARO2004	SA "Aeroport Catering"	0,00	365,00	39000,00	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	100,00	9544,00
MD14LIOR1007	SA "Amelioratorul"	0,00	9,70	183987,00	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	120,00	1050,00
MD14FATN1002	SA "FABRICA DE FERMENTARE A TUTUNULUI DIN ORHEI"	0,00	8,61	878737,00	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	125,00	400,00
MD14SALU1006	SA "Usina de Masini de Salubritate din Falesti"	0,00	1,17	14528748,00	MD14FRUC1003	SA "FRUCTE"	0,00	0,50	49202,00
MD14COB1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	3,60	436924,00	MD14FUDF1006	SA "FABRICA DE UNT DIN FLORESTI"	766,00	50,25	0,00
MD14AQUA1001	SA "AQUA PRUT"	0,00	120,00	163962,00	MD14FZGD1000	SA "FABRICA DE ZAHAR DIN GHINDESTI"	0,00	1,00	6814,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA, T"	0,00	3,00	555926,00	MD14GRAL1005	SA pentru reparatia si deservirea automobilelor "INTEGRAL-AUTO"	0,00	60,00	105,00
MD14HISH1000	SA "HOTELUL "CHISINAU"	0,00	10,00	290745,00	MD14HISI1000	SA "HOTELUL "CHISINAU"	0,00	4,00	8488,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	24,00	3620460,00	MD14IAMO1005	SA "IAMOCS - SERVICE"	2434,00	1,00	0,00
MD14MAPA1002	SA "MAPAMOND"	0,00	0,01	407133,00	MD14IECT1008	Institutul "AGROINDPROIECT" SA	0,00	200,00	950,00
MD14PLEX1002	SA "COMPLEX"	0,00	1,80	131862,00	MD14INTR1000	SA "INTERIOR"	280,00	15,00	0,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	11,90	732728,00	MD14JLC1001	SA "JLC"	0,00	30,00	5,00
MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	1,49	596905,00	MD14JLC1001	SA "JLC"	0,00	45,00	33,00
MD14PTCR1004	SA "PROT - CANTEMIR"	0,00	1,62	18946,00	MD14LUPA1009	SA "CAHULPAN"	0,00	12,00	750,00
MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	4,05	354518,00	MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	0,00	0,21	21052,00
MD14EURB1005	BC "EUROCREDITBANK"	0,00	10,00	2270000,00	MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	0,00	180,00	782,00
MD14NISP1003	SA "FABRICA DE PRODUSE LACTATE DIN NISPORENI"	0,00	9,00	17598,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	70,00	500,00
MD14NTEL1000	SA "NATUR - TELECOM"	0,00	9,00	56644,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	100,00	126,00
MD14INLA1007	SA "Fabrica de unt si brinzeturii din Vulcanesti "INLAV"	0,00	0,20	4337,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	4535,00
MD14IAHN1003	SA "IAHN"	0,00	7,00	128191,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00
MD14ANEN1009	SA "INTREPRINDEREA DE COLECTARE SI DESFACERE ANENII-NOI"	0,00	7,00	1287,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	1,85	67592,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	9,30	347,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	921,00
MD14AGZA1008	SA "AGROMECC - ZABRICENI"	0,00	4,75	29,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14AGR1005	S.A. pentru aprovizionare si desfacere "Agroindservice"	0,00	18,00	14,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00
MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	18,00	505,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14GRIS1000	Intreprinderea Mixta Moldo-Germana Baza Comerciala "Grisan-Hamb" SA	0,00	3,00	1545,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	100,00	22822,00
MD14SUCI1009	S.C. "SUCCIN" SA	0,00	5,00	16552,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	428,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1019,00	73,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	145,00	34,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1020,00	200,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1025,00	615,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	95,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1150,00	3,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	3562,00	95,00	0,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1185,00	322,00	MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	71,00	MD14MOLC1008	SA "MOLDAGROCONSTRUCTIA"	0,00	1000,00	8,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	50,00	98,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	615,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	37,00	20,00	0,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14NEL11003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	6880,00
MD14AGR1003	SA "AGROMASINA"	0,00	8,00	5,00	MD14NEL11003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14AGR1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14NICO1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	3,99	1150,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,00	117875,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	6,00	5427,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14AQUA1001	SA "AQUA PRUT"	0,00	9,00	7209,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	5,79	13800,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14ASPA1006	SA "ASPA"	0,00	10,00	1546,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14AVAD1005	SA "AVICOLA - VADUL - LUI - VODA"	0,00	0,50	4375,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	10,00	30,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA "	0,00	25,00	26602,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	12,00	8850,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	0,30	3804,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	2780,00
MD14BAL1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	502,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14PIEE1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,50	26277,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	30,00	636,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	5,00	115000,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	35,00	2469,00	MD14REME1002	SA "REMEDIIUM FARM 306"	0,00	2,00	833,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	37,50	108000,00	MD14REV11007	SA "TRANSSERVICE"	0,00	10,00	100,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	39,00	1000,00	MD14RFOC1001	SA "MARFCONSUM - SUD"	0,00	10,00	200,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	56308,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	5,00	24000,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	10,00	107729,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	25,00	88,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	0,00	25,00	371,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	27805,00	10,00	0,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	98,00	24,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	0,00	30,00	2000,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	150,00	625,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	25,00	816,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	180,00	516,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	29,99	3470,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	220,00	2036,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	30,00	5109,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14SECA1007	SA "MICARNES"	97,00	25,00	0,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	509,00	MD14SLIR1003	SA "SLI"	0,00	30,00	1100,00
MD14BZAS1003	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.35 DIN SINGEREI"	10,00	12,14	0,00	MD14STEJ1009	SA "STEJAUR"	0,00	50,00	106,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	2189,00	MD14STEJ1009	SA "STEJAUR"	0,00	95,00	20,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14SUDT1005	SA "SUD TRANS"	0,00	2,60	22973,00
MD14CERF1003	Combinatul de Prodeuse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	25,00	498,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	5,00	9930,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	50,00	724,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	0,00	10,00	4282,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	100,00	1028,00
MD14COB1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	6,00	514,00	MD14TERM1005	SA "TERMOTRANSAUTO"	0,00	20,00	26634,00
MD14CONO1004	SA "CONSMONT"	0,00	4,15	1930,00	MD14TICO1006	SA "TIPAR - COLOR"	0,00	5,00	26351,00
MD14COPA1008	SA "INTREPRINDEREA DE COLECTARE A VITELOR SI A PASARILOR"	0,00	8,00	13717,00	MD14TIRE1001	SA "TIPOGRAFIA-RECLAMA"	0,00	7,50	800,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	7,00	990,00	MD14UTIL1007	SA "UTILAJCOM"	0,00	21,00	27,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	10,00	19377,00	MD14UZIN1007	SA "UZINA ABA1"	0,00	100,00	16725,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	17,90	23000,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	30,50	2967,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	18,00	13310,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	32,50	4390,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	48,45	58176,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	33,75	6228,00
MD14CUPC1008	SA "CEREALE CUPCINI"	0,00	30,00	4,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	34,99	15000,00
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	1,00	9742,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	52,50	5000,00
MD14ENER1001	BC"ENERGBANK"SA	0,00	115,00	855,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	100,00	333,00
MD14ENER1001	BC"ENERGBANK"SA	0,00	125,00	2202,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	300,00	1424,00
MD14ENER1001	BC"ENERGBANK"SA	0,00	140,00	2280,00	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	368,00	3409,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	250,00	500,00	MD14VEST1003	IM "EFES VITANTA MOLDOVA BREWERY"SA	0,00	400,00	50,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	18,00	2,00	MD14VINA1005	SA "VINAR"	0,00	1,00	1042,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	26,00	140,00	MD14VINA1005				

VINĂRIA DIN VALE a fost declarată cea mai bună întreprindere vinicolă din Moldova din anul 2014

Întreprinderea vinicolă Vinăria din Vale a cucerit Marele premiu pentru realizări remarcabile în sectorul de vinificație în anul 2014. Premiul a fost înmănat sâmbătă de către Prim-ministrul lurie Leancă, în cadrul Zilei Naționale a Vinului, sărbătorită la Chișinău.

Potrivit agenției "INFOTAG", șeful Cabinetului de miniștri a spus că vinul este simbolul Moldovei și i-a îndemnat pe vinificatori să-și unească eforturile pentru cucerirea de noi piețe de desfacere în Europa.

Ziua Națională a Vinului s-a desfășurat în Piața Marii Adunări Naționale din capitală, în zilele de sâmbătă și duminică. Evenimentul a fost vizitat de mii de persoane, inclusiv numeroși cetățeni străini, care au avut ocazia să vadă cele mai bune vinuri din Moldova, să le guste, precum și să le procure.

În cadrul evenimentului a avut loc prezentarea vinurilor noi. În particular, Vinăria Purcari a prezentat "vinul libertății" – Purcari Freedom Blend, fabricat din soiuri de vin special selectate Rara neagră (Moldova), Bastardo (Ucraina) și Saperavi (Georgia). Vinul Purcari Freedom Blend a fost fabricat cu ocazia serbării independentei celor trei state sus-menționate și consideră simbolic că în 2011, când Moldova, Ucraina și Georgia au serbat 20 de ani de independență, a fost o roadă exclusivă de struguri.

Vinăria Purcari a mai prezentat și colecția de vinuri Negru de Purcari din recolta 2011, care constă din 18270 de sticle. Aceasta se datorează faptului că fabrica a fost fondată în 1927, iar în 2011 a serbat 185 ani de existență.

Cel mai bun oenolog din Moldova a fost declarat Arcadie Foșnea (Chateau Vartely). Au primit distincții și câștigătorii concursurilor pentru cel mai bun vin de casă "Polobocul de aur". Tudor Cojocari din Orhei a fost premiat pentru fabricarea celui mai bun vin alb din soiuri tehnice, iar Serghei Crudu, tot din Orhei, – pentru cel mai bun vin roșu din soiuri tehnice. Premiul pentru cel mai bun vin alb din soiuri hibride i-a revenit lui Vladimir Dimitrov din Taraclia, iar pentru vin roșu – lui Ion Radu din Ungheni. Cele mai bune vinuri de desert le-au avut Mihaela Bejan din Cahul și Timofei Pogor din Ialoveni.

În premieră, în timpul sărbătorii, a fost aleasă "Regina vinului" din Moldova. Concursul a fost câștigat de Veronica Mustea în vârstă de 19 ani, studentă la Academia de Studii Economice. Pe parcursul unui an, tânăra va participa la diverse forumuri internaționale și va promova vinurile moldovenești.

INFOTAG

De ziua națională a vinului 2014, au fost înregistrate vânzări record de vinuri și pahare, iar încasările celor 45 de companii participante a fost de 5 mil. lei

Acest lucru a fost anunțat de către directorul Oficiului Național al Viei și Vinului, Dumitru Munteanu. El a menționat că timp de două zile s-au comercializat 95 000 de sticle de vin. Vizitatorii aflați în PMAN au savurat vinul din circa 35 000 de pahare cu logoul „Wine of Moldova”. Încasările celor 45 de vinificatori aflați în PMAN au atins valoarea de cca 5 milioane de lei.

Dumitru Munteanu a subliniat că cea de-a 13-a ediție a Zilei Naționale a Vinului a fost

vizitată de un număr record de persoane – circa 130 000. Centrul capitalei a fost vizitat de turiști din 37 de state ale lumii. În topul țărilor cu cei mai mulți cetățeni veniți la Chișinău se află România, Rusia, SUA, Germania și Turcia.

Sărbătoarea vinului a fost un prilej pentru producători să organizeze lansări de produse. 18 vinuri noi au fost prezentate atât la Școala Vinului, cât și în cadrul corturilor private ale vinificatorilor. Cele 12 masterclassuri prezentate la Școala Vinului s-au bucurat, de asemenea, de popularitate, în mediu fiecare masterclass a fost vizitat de cca 40 de persoane, ceea ce constituie o creștere de cca 25% comparativ cu anul precedent. La atelierele de creație au participat cca 300 de vizitatori. Mulți dintre turiști au preferat să cunoască arta vinului direct de la vatră. Peste 2000 de persoane au mers în tururi vinicole la 7 vinării din Moldova, iar de oferta specială comercializate la cortul dedicat au beneficiat peste 900 de persoane. Chiar din prima jumătate a zilei de 4 octombrie, cca 80 la sută dintre bilete au fost vândute.

În zona gustului a orășelului vinului au fost încinse pe grătare cca 8 tone de carne. În cadrul atelierului gastronomic la care a participat Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov și Secretarul General al Aparatului Președintelui, Ion Păduraru, au fost pregătite cca 600 de porții de plăcintă mexicană și pâșjoale.

La sărbătoare au participat 281 de artiști. Pe parcursul celor două zile pe scena din Piața Marii Adunări Naționale au urcat trupa Zdob și Zdue, Natalia Barbu, Alex Calancea band, Adrian Ursu, Nelly Ciobanu ș. a. Per total, distracția a fost asigurată de 15 actori, 6 prezentatori, 10 interpreți, 6 band-uri, 1 orchestră folclorică emerită cu 5 soliști și 5 fanfare din diverse regiuni ale țării.

În cadrul sărbătorii au fost decernate 6 distincții pentru producătorii de vinuri industriali și casnici, fiind premiați în cadrul diferitor concursuri. Alți câștigători s-au ales cu premii după ce au participat la diferite concursuri, pe parcursul celor două zile. Oficiul Național al Viei și Vinului a primit din partea AGEPI certificatul de proprietate și utilizare exclusivă a brandului „Wine of Moldova”.

A fost atestat și un record de mediatizări a evenimentului în presă. Peste 20 jurnaliști internaționali, cca 30 de instituții media autohtone și 17 bloggeri oficiali au mediatizat evenimentul timp de 2 zile. Subiectul a fost descris în peste 100 de articole sau reportaje pe portalurile de știri sau ecranele tv. În același timp, în cadrul campaniei „Redescoperă Vinul Moldovei. O legendă vie”, timp de 6 zile, 11 bloggeri și jurnaliști autohtoni au vizitat 11 companii vinicole.

Ziua națională a vinului a fost specială și prin multe premiere. Premiera absolută a ediției curente a sărbătorii „Ziua Națională a Vinului” a fost organizarea evenimentului sub brandul de țară – Vinul Moldovei. O legendă vie, cu identitate vizuală unică și consistentă. În premieră a fost oferită medalia „120 de ani de la nașterea lui Petru Ungureanu” și a fost organizată bătălia fanfarelor. Oenologul Petru Ungureanu a fost comemorat și la standul Vinul Moldovei (Wine of Moldova). În cadrul unei ceremonii a fost lansată și o carte cu biografia sa, prezentată de Academicianul Boris Găină.

Tot aici, pe durata celor două zile, au fost desfășurate mai multe activități educative printre care și expoziția Institutului Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare.

Ziua Națională a Vinului a fost organizată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Oficiul Național al Viei și Vinului, Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Vinuri din Moldova, proiectul USAID CEED II, partenerul strategic al evenimentului și BC „Moldova Agroindbank” – partenerul general al evenimentului.

InfoMarket

Годовая отчетность «СITDP I.P.»

- Отчетный период: 2013.
- Полное и сокращенное наименование акционерного общества (эмитента):
Centrul Internațional de Training și Dezvoltare Profesională Institutia Privata // CITDP I. P.
- Номер и дата государственной регистрации эмитента: 000087 от 16.12.2003.
- Местонахождение общества, номера телефонов и факса для контактов:
Chișinău, str. A. Diordita 5, of 202, tel. 509-637, fax. 509-639.
- Основные виды деятельности:
Тренинги и семинары в сфере менеджмента, психологии и лидерства.
- Список должностных лиц эмитента:
Каргер Галина – директор, Ротару Светлана – главный бухгалтер, Одесский Роман – менеджер в финансово-экономическом и административном отделе, Сафронова Александра – менеджер, Баренбойм Светлана – менеджер, Мамаевская Екатерина – менеджер, Косяк Вероника – бухгалтер-кассир.
- Список инсайдеров и аффилированных лиц эмитента и величина принадлежащих им долей в уставном капитале эмитента, согласно форме ЕМ-1 годовой отчетности эмитента:
- Информация о ценных бумагах эмитента, зарегистрированных в Государственном реестре ценных бумаг, на последний день отчетного периода (31 декабря):
- Уставный капитал эмитента на последний день отчетного периода:
- Количество акционеров, зарегистрированных на последний день отчетного периода:
- Список акционеров, которые на последний день отчетного периода владеют 5 и более процентов размещенных голосующих акций эмитента.
- Список филиалов и представительств эмитента:
- Информация о реорганизации эмитента и его аффилированных лицах:
- Информация о регистраторе и аудиторе эмитента:
- Информация о невыплаченных финансовых обязательствах:

Тип обязательства	Срок платежа	Невыплаченная сумма обязательства на конец отчетного периода, лей
1. Долг поставщикам	31.12.2013	7 997,00

16. Бухгалтерский баланс эмитента на конец отчетного периода:

Статьи баланса	На конец текущего отчетного периода, лей	На конец предыдущего отчетного периода, лей
АКТИВ		
1. Долгосрочные активы		
1.1 Нематериальные активы	655	752
1.2 Долгосрочные материальные активы	8664	14404
Итого по разделу 1	9319	15156
2. Текущие активы		
2.1 Товарно-материальные запасы	25465	37552
2.2 Краткосрочная дебиторская задолженность	78994	87471
2.3 Краткосрочные инвестиции		
2.4 Денежные средства	305566	394216
2.5 Прочие текущие активы	24182	15449
Итого по разделу 2	434207	534688
Всего актив	443526	549844
ПАССИВ		
3. Собственный капитал		
Итого 3.1 Уставный и добавочный капитал		
Итого 3.2 Резервы		
Поправки результатов предыдущих периодов		
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток) прошлых лет		
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	89248	
Итого 3.4 Неосновной капитал	168176	173829
Итого по разделу 3	257424	173829
4. Долгосрочные обязательства – всего		
4.2 Долгосрочные начисленные обязательства	178104	376010
Итого по разделу 4	178104	376010
5. Краткосрочные обязательства		
5.3 Краткосрочные начисленные обязательства	7998	5
Итого по разделу 5	7998	5
Всего пассив	443526	549844

17. Информация о прибыли и убытках за отчетный период:

Показатели	Текущий отчетный период, лей	Предыдущий отчетный период, лей
1. Доход от продаж	5750	13545
2. Себестоимость продаж	22451	9869
3. Валовая прибыль (валовый убыток)	(16701)	3676
4. Прочие операционные доходы	2529342	2410577
5. Торговые расходы		
6. Общие и административные расходы	248206	236131
7. Прочие операционные расходы	2175187	2185174
8. Результат от операционной деятельности: прибыль (убыток)	89248	(7052)
9. Результат от инвестиционной деятельности: прибыль (убыток)		
10. Результат от финансовой деятельности: прибыль (убыток)		
11. Результат от финансово-экономической деятельности: прибыль (убыток)	89248	(7052)
12. Чрезвычайный результат: прибыль (убыток)		
13. Прибыль (убыток) отчетного периода до налогообложения	89248	(7052)
14. Расходы (экономия) на подоходный налог		
15. Чистая прибыль (чистый убыток)	89248	(7052)

18. Дополнительная информация о прибыли общества и его использовании: -
19. Лица, подписавшие бухгалтерский баланс:

Администратор эмитента
Главный бухгалтер

Каргер Галина
Ротару Светлана

20. Аудиторское заключение, отраженное в аудиторском отчете аудиторской компании, проводившей обязательный аудит годовых финансовых отчетов:

Raportul anual al societății pe acțiuni "Cercul din Chișinău"

1. Perioada de gestiune. Anul 2013
2. Denumirea completă și prescurtată a societății pe acțiuni (emitentului). S.A. "Cercul din Chișinău"
3. Numărul și data înregistrării de stat a emitentului. 1003600018826 din 05.06.2007
4. Sediul societății, numerele de telefon și fax pentru relații. m. Chișinău, bd. Renașterii Naționale, 7, tel. 022 310 007
5. Principalele genuri de activitate. Activități – circ.
6. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului.
7. Lista insiderilor și a persoanelor afiliate emitentului și mărimea cotelor deținute în capitalul social al emitentului, conform formularului EM-1 din raportul anual al emitentului.
8. Informația privind valorile mobiliare ale emitentului înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare la ultima zi a perioadei de gestiune (31 decembrie). 6977581 acțiuni ordinare. Valoarea nominală a valorilor mobiliare – 10 lei. Termen de circulație – X
9. Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune. 69775810
10. Numărul de acționari înregistrați în registru la ultima zi a perioadei de gestiune 6977581
11. Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot plasate ale emitentului. Agenția proprietăți publice de pe lângă Ministerul Economiei și Comerțului (IDNO 1006601001090) - 5813481 acțiuni ordinare (83,3%)
12. Lista filialelor și reprezentanțelor emitentului.
13. Informația despre reorganizarea emitentului și a persoanelor afiliate acestuia.
14. Informația privind registratorul și auditorul emitentului: S.A. "Grupa Financiară, nr. CNPF 000080, conducător – Bondarev Viorica Ion, tel.: 022-241845, nr. Contract – 543 din 02.01.2012
15. Informații despre obligațiile financiare neonorate.

16. Bilanțul contabil al emitentului la finele perioadei de gestiune

Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune curente, lei	La finele perioadei de gestiune precedente, lei
Activ		
1.1 Active nemateriale	668694	668694
1.2 Active materiale pe termen lung	28232313	28258303
Total capitolul 1	28901007	28926997
2.1 Stocuri de mărfuri și materiale	164560	83298
2.2 Creanțe pe termen scurt	88000	
2.4 Mijloace bănești	29383	44593
Total capitolul 2	281943	127891
Total activ	29182750	29054888
Pasiv		
3. Capital propriu		
Capital statutar	69775810	69775810
Capital nevărsat	(58686951)	(58686951)
Total 3.1 Capital statutar și suplimentar	11088858	11088858
Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente		-211605
Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	9083292	9294897
Profitul net (pierdere) al perioadei de gestiune	(168339)	
Total 3.4 Capital secundar	6257669	6257669
Total capitolul 3	26261481	26429820
5.2 Datorii comerciale pe termen scurt	1071639	1047644
5.3 Datorii pe termen scurt calculate	1849630	1577424
Total capitolul 5	2921269	2625068
Total pasiv	29182750	29054888

17. Raportul de profit și pierderi pentru perioada de gestiune

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Venitul din vânzări	88000	3914
2. Costul vânzărilor	24160	
3. Profitul brut (pierdere globală)	63840	3914
4. Alte venituri operaționale	55254	179746
5. Cheltuieli comerciale	2560	2373
6. Cheltuieli generale și administrative	284809	2083789
7. Alte cheltuieli operaționale	64	125345
8. Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	(168339)	(2027847)
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	(168339)	(2027847)
13. Profitul (pierdere) perioadei raportate până la impozitare	(168339)	(2027847)

18. Informații suplimentare privind profitul societății și utilizarea acestuia: nu sunt
19. Persoanele care au semnat bilanțul contabil.

Andrei Locoman
Tatiana Panceva

administrator
contabil-sef

К сведению акционеров АО «Чок-Майдан-Вин»

01.10.2014 года с 10.00 до 11.00 часов по адресу: РМ, АТО Гагаузия, с. Чок-Майдан, ул. Октябрьская 1, состоится внеочередное общее собрание акционеров общества в очной форме. На собрании присутствовали акционеры, владеющие 101421 акциями, что составляет 88,67% Уставного капитала.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Ходатайствовать перед банковскими учреждениями о получении кредита.

"UNIC" S.A.

organizează concurs pentru ocuparea spațiului comercial în mărime de 200 – 250 m² (locațiune), destinat pentru amplasarea terenului de joacă pentru copii.

Ofertele pot fi depuse la adresa: Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 8.

Pînă la data de 23 octombrie 2014, ora 18-00 (ora locală) în anticamera întreprinderii.

Locatarul va fi selectat în baza celei mai bune oferte la 24 octombrie 2014.

Informații suplimentare
la nr. de telefon: 022 265 261.

Stimați acționari ai Societății de Asigurări-Reasigurări "MOLDCARGO" S.A.

Prin prezenta, vă aducem la cunoștință, că la data de 17 septembrie 2014 a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor Societății de Asigurări-Reasigurări "MOLDCARGO" S.A. cu cvorumul 99%. Conform chestiunilor incluse în ordinea de zi, în baza rezultatelor votării

AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

1. A alege noua componență a Consiliului Societății S.A. R. "MOLDCARGO" S.A., formată din următoarele persoane:
  1. Țîmbaliuc Mihail
  2. Spînu Pavel
  3. Tofan Vasile
  4. Maliujo Victor
  5. Pendiurin Vladimir
2. A alege Dnul Țîmbaliuc Mihail Președinte al Consiliului Societății de Asigurări – Reasigurări "MOLDCARGO" S.A.

Societatea de Asigurări-Reasigurări „MOLDCARGO” SA

În baza hotărîrii Consiliului Societății (proces-verbal Nr. 11 din 07 octombrie 2014) anunță convocarea Adunării Generale extraordinare a acționarilor S.A.R. „MOLDCARGO” S.A. cu prezența acționarilor, care va avea loc la 30 octombrie 2014 ora 10.00, pe adresa: mun. Chișinău, str. Dimitrie Cantemir 3/1. Înregistrarea acționarilor va avea loc de la ora 09:00 pînă la ora 10:00.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la examinarea și aprobarea dării de seamă a Societății pentru anul 2013.
2. Cu privire la aprobarea Raportului Financiar al Societății pentru anul 2013 și repartizarea profitului net conform rezultatelor financiare pentru anul 2013.
3. Cu privire la aprobarea dării de seamă anuale a Comisiei de cenzori, avizul organizației de audit referitor raportului financiar al Societății pentru anul 2013.
4. Cu privire la aprobarea dării de seamă privind activitatea Consiliului Societății pentru anul 2013.
5. Cu privire la aprobarea organizației de audit pentru anul 2014 și stabilirea cuantumului retribuțiilor acesteia.
6. Cu privire la aprobarea Bussines – Planului Societății pentru anul 2014.

Acționarii S.A.R. „MOLDCARGO” S.A., sau reprezentanții acestora, sau deținătorii nominali ai acțiunilor Societății, pentru participare la Adunare sunt obligați să se înregistreze contra semnătură la Comisia de Înregistrare, cu prezentarea buletinului de identitate, iar reprezentanții acestora – a procurii perfectate în conformitate cu prevederile legislației în vigoare a Republicii Moldova.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea Generală extraordinară a acționarilor S.A.R. „MOLDCARGO” S.A. va fi întocmită conform situației din 15.10.2014.

Acționarii S.A.R. „MOLDCARGO” S.A. se pot familiariza cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării Generale extraordinare a acționarilor începînd cu 17.10.2014 în zilele de lucru între orele 09.00 – 16.00, pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 97, (anticamera).

BC "Moldindconbank" S.A.

Vă informează că în conformitate prevederile articolului nr. 65 p. 2(e) al „Legii privind societățile pe acțiuni” nr. 1134-XIII din 02.04.97, prin decizia Consiliului Băncii (proces verbal nr. 8 din 26.09.2014) a fost confirmat în calitate de registrator independent, care urmează să presteze servicii de ținere a registrului acționarilor Băncii „Registru-Garant” S.A.

S.A. "Uzina biochimică din Bălți"

informează că la ședința consiliului societății din 12.09.2014 s-a decis:

- aprobarea rezultatelor emisiunii suplimentare (a doua) a valorilor mobiliare plasate de S.A. "Uzina biochimică din Bălți", calificarea emisiunii suplimentare ca fiind efectuată,
- aprobarea modificărilor și completărilor la statutul societății în legătură cu efectuarea emisiunii suplimentare a valorilor mobiliare;
- acordarea împuternicirilor lui Iuzvac Anatolie și Gaideec Victor pentru semnarea și prezentarea actelor juridice ce țin de înregistrarea măririi capitalului social al societății, plasării acțiunilor din emisia suplimentară, modificării și completării statutului societății.

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Consiliul SA «Dacia-LV»

a aprobat hotărârea privind convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acestora, pe 24 octombrie 2014 în sala festivă a SA „JLC” situată în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 90. Înregistrarea acționarilor de la 13-00 până la 13-55. Începutul adunării 14-00.

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Majorarea capitalului social a societății prin intermediu emisiunii suplimentare închise de acțiuni.
2. Aprobarea rezultatelor emisiunii suplimentare închise și a listei preliminare a subscriturilor.
3. Aprobarea modificărilor în statutul societății.
4. Autentificarea semnăturilor Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale.

Lista acționarilor este întocmită la situația de 08.10.2014. Toate materialele pentru ordinea de zi a adunării generale a acționarilor vor fi expuse cu 10 zile înainte de ținerea ei, în anticameră de la 10-00 până la 13-00 pe adresa mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 90.

Acționarii se vor prezenta cu actele ce vor confirma identitatea lor, iar reprezentanții cu procura întocmită în conformitate cu legislația în vigoare și actul de identitate.

Большой спрос на ГЦБ привел к росту внутреннего государственного долга

3

Интервью с Олесей Фортуна, председателем представительства GEN Moldova

4

В Закон об акционерных обществах внесены поправки для создания баланса в правах акционеров

5

В Кишиневе впервые прошла VII встреча Инициативы надзорных органов в сфере страхования Центральной, Восточной и Юго-Восточной Европы (CESEE ISI)

Представители из Албании, Австрии, Венгрии, Македонии, Польши, Румынии, Республики Сербской, Сербии, Словении, Словакии, Швейцарии и Молдовы встретились, чтобы обменяться опытом по четырем намеченным темам, таким как схемы гарантий в страховании, опыт в области внедрения стандартов, обязательное страхование имущества и структура риск-ориентированного надзора.

Представители Центральной, Юго-Восточной и Восточной Европы выразили свои точки зрения по этим вопросам и пришли к единому мнению о том, что повышенное внимание необходимо уделять Директиве ЕС „Solvency II”, а также в том, что фонды гарантирования являются приоритетом в снижении рисков неплатежеспособности страховых компаний и возможных природных бедствий.

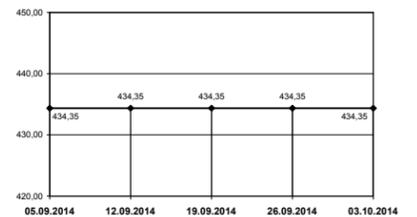
Эксперты из Сербии, Словении и Македонии отметили, что в их странах фонд гарантирования в страховании существует лишь по

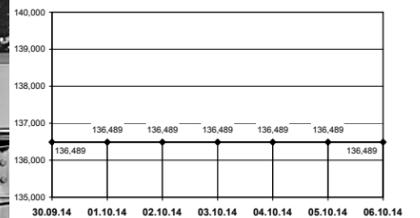
Продолжение на стр.2.

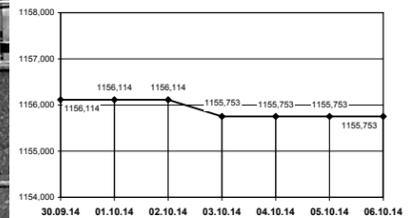
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют на 8.10.2014

Валюта	Ставка	Курс
EUR	1	18.5755
UAH	1	1.1434
RON	1	4.2141
RUB	1	0.3692
USD	1	14.7501

Обзор биржевых сделок за неделю

За период с 29 сентября по 3 октября 2014 года объем биржевых торгов составил 1,3 млн леев, что на 600 тыс. леев меньше объема предыдущей недели. На бирже проведено 37 сделок с ценными бумагами 14 эмитентов.

В Основной Секции биржи торговались ценные бумаги 5 эмитентов в объеме 871,6 тыс. леев. Рыночная цена акций кишиневской компании по производству и торговле мебелью «Lemnar» уменьшилась с 15 до 10 леев. На прошлой неделе акции кишиневского предприятия по производству стройматериалов «Masop» были самыми торгуемыми (13 сделок по цене 5 леев за акцию).

В Секции Прямых Сделок посредством голосовых торгов проданы акции 9 эмитентов на сумму 397,5 тыс. леев. В рамках голосового аукциона покупатель акций компании «Orhei-Mobilă» приобрел их, увеличив цену со стартовой 1 лей до 2 леев за акцию. Также, в результате торгов рост начальной цены (7,5 лея) отметили акции компании «Cereale Cahul». В итоге были проданы 5 пакетов акций данного эмитента: 4 пакета по 15,5 лея и 1 пакет по 15,51 лея за акцию.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой).

Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221
Pressinform-Curier (022) 237187
USP-Presa (022) 929128
Ediții Periodice (022) 233740

Банковские реквизиты **Фонда компенсации инвесторов** открыты в соответствии с Положением о Фонде компенсации инвесторов, утвержденным Постановлением Национальной комиссии по финансовому рынку №32/2 от 16.06.2014:

Национальная комиссия по финансовому рынку

Налоговый код:
1007601001293,
BC „Victoriabank” SA
филиал №11 Кишинев
Код банка: VICBMD2X883;
Банковский счет: 225181145.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

В Кишиневе впервые прошла VIII встреча Инициативы надзорных органов в сфере страхования Центральной, Восточной и Юго-Восточной Европы (CESEE ISI)

Продолжение. Начало на стр. 1.

страхованию автогражданской ответственности, а не по всем видам страхования.

Директор Агентства по надзору за страхованием Словении Серж Симонити (Serj Simoniti) сказал, что в его стране пока нет программы гарантирования в страховании. «В Словении эта сфера находится под надзором органа регулирования. Для создания фонда гарантирования в области страхования необходима соответствующая схема. Также у нас пока существуют неясности в вопросе влияния стоимости страховых продуктов после внесения изменений относительно фонда гарантирования, а также способа его финансирования», — заявил Серж Симонити.

Заместитель председателя органа надзора за страхованием Румынии Кристиан Ботез (Cristian Bottez) заявил, что в соседней стране учрежден фонд гарантирования в страховании. Управление этим фондом осуществляет орган по надзору.

Магдалена Прукнал, представитель польского регулятора в страховании, подчеркнула, что в Польше действует Фонд гарантирования в области страхования, который, среди прочего, отвечает и за выплату возмещений страхователям в случаях, когда не установлен источник наступившего риска. «Фонд финансируют местные страховые компании, а также иностранные компании, работающие на рынке Польши».

На вопрос модератора Клим Попоски (Klime Poposki), председателя Совета экспертов Агентства по надзору за страхованием в Республике Македония, о том, как в Республике Молдова обстоит ситуация по случаям неплатежеспособности страховых компаний, председатель НКФР Артур Герман отметил, что в Молдове не было случаев банкротства страховых компаний, за исключением одного страховщика, который не справился с рекомендациями по финансовому оздоровлению. В остальном не было зарегистрировано случаев банкротства страховых компаний по собственной инициативе. «В компетенции НКФР, помимо прочего, входит и предотвращение подобных ситуаций, чем мы и занимаемся посредством проведения непрерывного мониторинга опе-

раторов рынка страхования Молдовы на предмет достаточности активов, покрывающих страховые резервы», — отметил А. Герман.

Председатель Национальной комиссии по финансовому рынку рассказал, что надзорный орган Молдовы разработал законопроект о Фонде компенсаций страховщиков. «При разработке устава Фонда гарантирования в страховании были изучены две модели управления. Первая предусматривает возможность управления НКФР, как это происходит в Румынии, где регулирующий орган в области страхования отвечает за управление этим фондом. Вторая модель предлагает сделать Фонд гарантирования отдельным юридическим лицом, которое будет управлять этим фондом, подобно примеру банковской системы. В итоге Национальная комиссия решила утвердить вторую модель», — заявил А. Герман.

Он уточнил, что законопроект о Фонде гарантирования страховщиков, который был передан на утверждение в парламент, предусматривает обязанность страховщиков выплачивать 0,5% от полученных валовых премий с правом Административного совета Фонда увеличивать эту цифру до 2%.

«Фонд гарантирования в страховании очень важен для нашей страны в случае наступления неплатежеспособности кого-либо из страховщиков. Поэтому необходимо учредить фонд на национальном уровне, который будет защищать интересы и права держателей страховых полисов», — утверждает Артур Герман.

В то же время, председатель НКФР затронул еще одну проблему, связанную с тем, что правительство страны не в состоянии ни с финансовой, ни с материально-технической точек зрения покрыть все убытки населения, вызванные природными катаклизмами. «Примером этого являются наводнения 2008-2010 гг. Следует отметить, что у правительства нет достаточно развитых программ по предупреждению природных бедствий. В этой связи продукты страхования имущества являются решением. Однако в настоящее время страхование имущества имеет низкий уровень проникновения», — отметил А. Герман.

Председатель Национальной комиссии по финансовому рынку в качестве предложений по

решению проблем с стимулированием страхования имущества указал, что властям необходимо развивать и продвигать целесообразное законодательство в этих целях. «Одновременно необходимо ведение постоянного диалога между регулятором рынка страхования и страховыми компаниями. Мы предлагаем развитие государственно-частного партнерства. Так как природные катаклизмы не будут ждать, пока будет разработана идеальная система страхования», — заявил А. Герман.

В ходе четвертой сессии участники обсуждали структуру риск-ориентированной системы страхового надзора. Серж Симонити рассказал об опыте Словении во внедрении модели риск-ориентированного надзора, которое проходит завершающий этап.

В этой связи Артур Герман отметил, что власти по надзору в Молдове взяли на себя обязательство перейти с модели существующей системы экономического анализа, осуществляемого органом страхового надзора, на риск-ориентированную систему надзора.

Представитель банковской системы Венгрии Нора Кисс (Nora Kiss) подметила, что эта модель позволяет выявлять угрозы на ранних стадиях в рамках страховых компаний, таким образом, позволяя предотвращать серьезные ситуации.

В этом контексте Артур Герман сказал, что в феврале 2014 года проводилась Программа оценки финансового сектора (FSAP) Всемирного банка и Международного валютного фонда, в рамках которой оценивался в том числе надзор за страхованием, после чего было предложено 26 рекомендаций по совершенствованию законодательства и приведению его в соответствие с международными стандартами.

Татьяна СОЛОНАРЬ
Справка Capital Market: Инициатива надзорных органов в сфере страхования Центральной, Восточной и Юго-Восточной Европы (CESEE ISI) была создана в 2011 году Органом регулирования финансового рынка Австрии (FMA) и Органом финансового регулирования Венгрии (HSFA). Целью инициативы является установление и изучение проблем, присущих данному региону, а также многостороннее сотрудничество.

Всемирный банк прогнозирует снижение экономического роста Молдовы до 2% в 2014 году и его повышение в 2015-2017 годах

Всемирный банк (ВБ) прогнозирует ослабление роста молдавской экономики до 2% в 2014 году и его повышение до 3-5% в 2015-2017 годах, в соответствии с обнародованным актуализированным прогнозом ВБ, информирует МОЛДПРЕС.

«С учетом региональных вызовов и менее благоприятных финансового климата и внешнего спроса, можно прогнозировать снижение экономического роста с 8,9% в 2013 году до 2% в 2014 году с последующим его увеличением до 3-5% в 2015-2017 годах», — отметил на пресс-конференции старший экономист Всемирного банка в Молдове Руслан Пионтковский.

В первой половине 2014 года в экономике Республики Молдова зарегистрирован рост валового внутреннего продукта (ВВП) в размере 3,9% благодаря увеличению объемов экспорта и инвестиций в основной капитал. Несмотря на неблагоприятную региональную ситуацию, вызванную кризисом отношений между Россией и Украиной, позиция Республики Молдова на международном уровне по-прежнему сильна, но сохраняются риски снижения макроэкономических показателей, что негативно скажется на экономическом росте до конца 2014 года, считают эксперты Всемирного банка.

По их словам, Молдова продолжает оставаться уязвимой для рисков, связанных с внешней средой, налоговым бременем и сниженным потенциалом финансового сектора. Учитывая ожидания относительно ослабления экономической деятельности в России и Украине, актуализированный прогноз роста ВВП в 2015-2016 годах демонстрирует снижение показателей соответственно до 3% и 3,5% по сравнению с таковыми в апреле 2014 года, когда ожидался экономический рост в размере 3,8% в 2015 году и 4,5% в 2016 году.

По мнению экспертов Всемирного банка, Молдова и в дальнейшем должна проводить взвешенную макроэкономическую политику с низким налоговым дефицитом и гибким обменным курсом, зависящим от инфляции, чтобы защищаться от внешних рисков.

«Стабильность и прозрачность финансового сектора продолжают оставаться основными проблемами внутренней политики. Отсутствие обеспечения качества кредитного портфеля, вместе с угрозами, связанными с ликвидностью и достаточностью капитала, способствуют сохранению высокого уровня финансовых рисков в определенных банках», — заявил директор Всемирного банка по Молдове Алекс Кремер (Alex Kremer). — «Более того, необходимо провести мощные структурные реформы во всех секторах экономики в целях улучшения торговой конкурентоспособности страны. Свободная торговля с Европейским Союзом предоставляет возможности для доступа и более глубокой интеграции в глобальную экономику».

Министерство экономики по-прежнему придерживается прогноза роста ВВП в 2014 году на уровне 3,5%. Международный валютный фонд (МВФ) также ожидает роста молдавской экономики в этом году в размере 3,5%. Более оптимистичны в этом отношении специалисты Национального института экономических исследований, которые прогнозируют рост молдавской экономики в 2014 году на 3,7%.

Андриан Канду: Малые и средние предприятия способны генерировать прибыль и создавать рабочие места

Малые и средние предприятия имеют большой потенциал для генерирования прибыли и создания новых рабочих мест, что станет вкладом в экономическое развитие Молдовы. Об этом сказал министр экономики Андриан Канду на международной конференции «Малые и средние предприятия (МСП) — путь к европейскому совершенствованию», прошедшей в четверг в Кишиневе.

Как передает «ИНФОТАГ», он отметил, что малые и средние предприятия составляют 97% бизнеса в Молдове, являясь сектором с огромным потенциалом для развития.

«Вклад МСП в ВВП составляет около 28,3%, но мы уверены, что он может быть значительно выше, в некоторых странах он превышает 60% ВВП. Мы осознаем, что этот сектор нуждается в поддержке государства, конкурентной и инновационной бизнес-среде», — сказал министр.

По его мнению, подписание Соглашения об ассоциации с ЕС и выполнение обязательств позволят стране стать процветающей и конкурентоспособной.

Министр уверен, что МСП смогут производить продукцию с высокой добавленной стоимостью, которая будет экспортироваться на рынок ЕС и продаваться по конкурентоспособным ценам.

Глава делегации ЕС в Кишиневе Пиррка Тапиола отметил, что развитие частного сектора является основой поддержки, которую оказывает ЕС Молдове.

«Я считаю, что евроинтеграция Молдовы сократит разрыв между богатыми и бедными, а также позволит развить средний класс. Для этого необходимо бороться с коррупцией и бюрократией, которые препятствуют развитию в Молдове процветающей бизнес-среды», — сказал дипломат, призвав предпринимателей активнее работать с властями, чтобы совместно развивать малый и средний бизнес.

Президент Академии наук Георгий Дука отметил, что в развитии МСП важную роль играют инновации.

«Научное сообщество постоянно сотрудничает с бизнесом, чтобы увеличить его конкурентоспособность. Преимущества малого и среднего бизнеса огромны», — сказал Дука, добавив, что ЕС ожидает от Молдовы как можно больше результатов и высокой производительности.

Большой спрос на ГЦБ привел к росту внутреннего государственного долга

Согласно данным министерства финансов, к концу августа внутренний государственный долг составил 6916,0 млн леев, увеличившись примерно на 240 млн леев.

В конце августа Минфин выпустил на первичном рынке ГЦБ на сумму 4,712 млн леев (68,1%), а конвертированные ГЦБ составили 2,063 млн леев (29,9%). В то же время, ГЦБ, выпущенные для обеспечения финансовой стабильности, составили 139,7 млн леев (2,0%).

Для обслуживания внутреннего государственного долга в первые 8 месяцев 2014 года было использовано денежных средств в размере 237,1 млн леев или 92,5% из средств, предусмотренных на этот период.

24 сентября Минфин провел аукцион по продаже государственных облигаций с фиксированной ставкой вне запланированных аукционов по продаже государственных ценных бумаг. Проведение аукциона вне графика было обусловлено ростом спроса инвесторов на ГЦБ. На аукционе, состоявшемся неделю назад, спрос превысил предложение на 61,6%, а на аукционе, проведенном вне расписания, спрос был выше на 15,8%.

Высокий спрос на ГЦБ вызван в том числе увеличением процентной ставки на финансовый инструмент – на 0,75 п.п., до 8,50%.

В то же время, согласно данным НБМ, внешняя брутто-задолженность Республики Молдова во втором квартале снизилась на 15,02 млн долларов США (-0,2%), и к 30 июня 2014 г. составила 6,775.37 млн долларов.

Структура обслуживания государственного долга показывает значительную долю внутреннего государственного долга, который превышает 60% от общего состояния обслуживания долга. К концу первого полугодия 2014 года доля обслуживания внутреннего государственного долга составила 63,1%, что на 0,9 п.п. больше аналогичного показателя, зарегистрированного в конце 2013 года. В период 2014-2017 гг. прогнозируется тенденция повышения доли обслуживания внутренней госзадолженности, таким образом, к концу 2017 г. она составит около 70,0% от общего показателя государственного долга.

Таким образом, хотя сальдо внутренней госзадолженности составляет около 30% от государственного долга, он включает примерно 60% обслуживания государственной задолженности.

В отчете министерства финансов говорится, что в первом полугодии 2014 года политика в области управления государственным долгом была направлена на достижение основной цели обеспечения финансовых потребностей государственного бюджета на приемлемом уровне расходов в среднесрочной и долгосрочной перспективе в условиях ограничения рисков.

«Также, на протяжении первого полугодия 2014 года были приняты следующие меры для достижения задач управления государственным долгом: имитация гарантий управления государственным долгом в случаях продвижения приоритетных для национальной экономики проектов, с условием соблюдения всех требований закона. Таким образом, за

первые шесть месяцев 2014 года не было выпущено государственных гарантий. Продолжалось постепенное сокращение задолженности правительства перед Нацбанком. В связи с необходимостью установления приоритетных программ расходов государственного бюджета на среднесрочную перспективу, в Законе о государственном бюджете на 2014 год не была предусмотрена распродажа конвертируемых государственных ценных бумаг. Таким образом, сальдо конвертируемых государственных ценных бумаг осталось на уровне начала года, и по состоянию на 30 июня 2014 г. составило 2 063,4 млн леев», – говорится в докладе.

Для повышения объемов инвестиций в ГЦБ, Минфин планирует предпринять усилия по повышению срока обращения государственных ценных бумаг посредством проведения эмиссий долгосрочных ГЦБ, в целях поддержания создания кривой доходности и развития внутреннего первичного рынка. Для достижения этой цели, в течение первой половины 2014 г. Минфин продолжал постепенно менять структуру ГЦБ со сроком погашения до одного года, выпущенных на первичном рынке, но и со второго квартала 2014 года, после девятилетнего перерыва были вновь пущены в обращение гособлигации с фиксированной процентной ставкой на срок три года.

В результате предпринятых мер основную долю всех государственных ценных бумаг, находящихся в обращении на первичном рынке, по состоянию на 30 июня 2014 г., составили казначейские бонды со сроком погашения 364 дня (47,4%), за ними следуют бонды со сроком погашения 182 дня (37,3%) и 91 день (10,4%). По сравнению с первым полугодием 2013 года, доля находящихся в обращении казначейских облигаций со сроком погашения 364 дня увеличилась на 3,4 процентного пункта, а доля казначейских облигаций со сроком погашения 182 дня и 91 день снизилась на 0,9 п.п. и 2,5 п.п., соответственно. Годовой средневзвешенный срок погашения государственных ценных бумаг, находящихся в обращении, по состоянию на 30 июня 2014 г., увеличился на 12 дней, по сравнению с ситуацией на начало 2014 года, составив 224 дня.

Что касается расходов, связанных с государственной задолженностью, на конец первого полугодия 2014 г. доля обслуживания госзадолженности в доходах по основным составляющим госбюджета составила 2,7%, не изменившись по сравнению с аналогичным периодом 2013 года.

Минфин утверждает, что по разделу оптимизации финансовых рисков (риск рефинансирования, валютный, процентный риск) был проведен мониторинг параметров риска, связанных с госдолгом, которые на 30 июня 2014 зарегистрировали следующие показатели: оставшийся срок погашения, выраженный объемом госдолга сроком погашения один год, в общем объеме государственного долга – 25,9%, доля внутреннего государственного долга в общем объеме государственного долга – 27,7%, доля государственного долга в иностранной валюте в общем объеме государственного долга – 31,0%, доля долга с фиксированной ставкой в общем объеме государственного долга – 53,3%.

Таким образом, все показатели уложились в установленные пределы. По сравнению с аналогичной ситуацией в 2013 году, показатели риска рефинансирования и риска процентной ставки продемонстрировали снижение подверженности портфеля государственного долга к этим рискам. «Внутренний государственный долг в наибольшей степени подвергается риску рефинансирования и риску процентной ставки в основном за счет долговых инструментов со сроком до одного года, и инструментов со сроком погашения более одного года с плавающей процентной ставкой. Таким образом, увеличение процентных ставок на внутреннем рынке будет оказывать значительное влияние на расходы на обслуживание государственного долга», – утверждает министерство финансов.

Развитие внутреннего рынка ГЦБ остается стратегической задачей министерства финансов в долгосрочной перспективе. В этом смысле среднесрочные направления деятельности включают: расширение погашения государственных ценных бумаг на первичном рынке, укрепление связей с участниками рынка, реструктуризация системы первичных дилеров, обеспечение прозрачности и предсказуемости рынка государственных ценных бумаг.

В целях укрепления и расширения кривой доходности государственных ценных бумаг на внутреннем рынке, в 2015-2017 гг. продолжится постепенное изменение структуры эмиссий существующих инструментов, предпочтение при этом отдается инструментам с более продолжительным оборотом. Предусматривается повышение объема предложения казначейских облигаций со сроком погашения 182 дня, и особенно облигаций со сроком погашения 364 дня, а также облигациям с фиксированной процентной ставкой на срок в три года. Тем не менее, в среднесрочной перспективе будет изучена возможность запуска новых долговых инструментов, таких как гособлигации, индексированные на уровень инфляции.

Министерство финансов утверждает, что диверсификация базы инвесторов представляет особую значимость для обеспечения стабильного спроса на ГЦБ, а также для достижения максимального объема эмиссий. В этой связи в целях укрепления связей с участниками рынка, Министерство финансов РМ и Национальный банк Молдовы будут поддерживать постоянный диалог с инвесторами и участниками рынка государственных ценных бумаг; периодически организовывать встречи с последними, как для обеспечения прозрачности и предсказуемости при заключении контрактов и управлении внутренним госдолгом, так и для регулярного проведения оценки инвестиционных потребностей на рынке и ожиданий, относящихся к рыночным условиям. В среднесрочной перспективе будут рассмотрены и возможности реструктуризации системы первичных дилеров для повышения эффективности и конкурентоспособности системы в целях развития рынка государственных ценных бумаг.

Виктор УРСУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnprf.md

Страховая компания ACORD GRUP расширяет присутствие на рынке Молдовы

Страховая компания Acord Grup, единственная в Молдове, страхующая авиариски, к 12-летию своего учреждения заявляет о расширении гаммы предоставляемых услуг. Об этом сообщил в понедельник на пресс-конференции в агентстве «ИНФОТАГ» ее президент Виктор Гайчук.

По его словам, только за последний год компания открыла 15 новых представительств по всей республике.

«На их оборудование направлено 2 млн леев. Еще примерно \$1 млн выплачен для погашения убытков застрахованных у нас предприятий. Тем не менее, несмотря на сложности, мы растем и завоевываем доверие наших партнеров и клиентов. Acord Grup входит в число 10 крупнейших страховых компаний страны. Наши учредители – авиакомпании Valan International Cargo и Charter Belle Vue. В 2013 г. было застраховано 300 новых объектов. Договорные обязательства Acord Grup составили 33,8 млн леев, а чистые активы – 104 млн леев», – отметил Гайчук.

Он подчеркнул, что помимо авиарисков, с нынешнего года компания страхует автотранспорт, имущество, здоровье и сельское хозяйство.

Представитель одного из агропредприятий Молдовы Ecloz Service Юлия Бутнару сообщила, что в 2014 г. она понесла серьезные убытки, которые из-за потери традиционных рынков грозили привести к банкротству.

«Но Acord Grup, наш надежный партнер, протянул руку помощи. Выплаты по потерям составили 6,4 млн леев, что в конечном итоге помогло нам выправить положение», – сказала она.

Руководитель управления страхования авиационных и космических рисков московской компании «ВСК» Дмитрий Зотов отметил, что за 10 лет сотрудничества с Acord Grup из Кишинева перечислено страховых премий на \$10 млн. Устойчивое и поступательное движение молодой молдавской компании убедило нас в разумности и компетентности ее менеджмента. Недавно Всероссийский союз страховщиков упомянул Молдову среди тех стран СНГ, с которыми приятно иметь дело. Уверен, что это обстоятельство определено продуманной и профессиональной деятельностью Acord Grup».

ИНФОТАГ

Moldasig и Asito вновь включены в Топ-100 крупнейших страховых компаний Юго-Восточной Европы

Об этом свидетельствуют данные, представленные в разделе «страхование» рейтинга SEETOP 100, который ежегодно готовит компания SeeNews. Страховая компания Moldasig в 2013 г. сохранила свои позиции – 61-е место.

В прошлом году компания подписала страховых премий на сумму 18,8 млн евро (+1,2% по отношению к 2012 г.), а ее чистая прибыль составила 1,9 млн евро (в 2012 г. – 1,1 млн евро). Компания Asito расположилась на 97-м месте рейтинга, ухудшив свои позиции, по сравнению с 2012 г., на 3 места. В 2013 г. объем подписанных премий в Asito вырос на 10,98%, по сравнению с 2012 г., и составил 10,3 млн евро, а убытки компании выросли с 0,196 млн до 1,2 млн евро. Для составления рейтинга 100 крупнейших страховых компаний Юго-Восточной Европы авторы исследования провели анализ подписанных брутто-премий в 260 страховых компаниях Албании, Боснии и Герцеговины, Болгарии, Хорватии, Косово, Македонии, Молдовы, Черногории, Румынии, Сербии и Словении. Как и в предыдущем аналогичном рейтинге, ТОП-100 крупнейших страховых компаний Юго-Восточной Европы возглавляет компания Zavarovalnica Triglav (Словения), которая подписала страховых премий на сумму 605,8 млн евро (на 6,45% меньше, чем в 2012 г.). Рейтинг замыкает болгарская компания Alico Bulgaria Life Insurance Company EAD с объемом премий в 10,2 млн евро.

InfoMarket

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770

Posta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Юрие ФИЛИП,

Елена ВАСИЛАКЕ, Еуджениу ВИЦУ,

Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

ф/к 1003600114204,

КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" АО,

филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD22436.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора,

которая может не совпадать с точкой зрения

редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков раз-

решается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup"

GEN Moldova – ВОЗМОЖНОСТЬ ДЛЯ МОЛДАВСКИХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ ВЫЙТИ НА МИРОВОЙ РЫНОК

Интервью с Олесей Фортуну, председателем представительства Движения Всемирной недели предпринимательства (Global Entrepreneurship Week) в Молдове (GEW Moldova).

– Несмотря на то, что Всемирное движение предпринимательства в Республике Молдова еще совсем молодо, Global Entrepreneurship Week Moldova уже удалось привлечь внимание предпринимателей. Какие причины побудили движение GEW прийти в Молдову?

– Global Entrepreneurship Week, то есть Всемирная неделя предпринимательства, как вы успели заметить, является движением по поиску, поддержке и продвижению бизнес-идей в частности и предпринимательства в целом. Проект начал свою работу в 2007 году при наличии лишь одного рабочего ателее с представителями 37 стран, но за рекордно короткий срок получил большую популярность в мире. В 2008 году, когда финансовый кризис достиг мировых масштабов, данный проект уже охватывал 77 стран. В настоящее время GEW объединяет 153 страны, а количество партнерских организаций насчитывает около 24 тысяч, проводящих ежегодно порядка 34 тысяч мероприятий с участием более 10 миллионов людей по всему миру. Мы, оценив размер и потенциал этого движения, считаем, что это именно то, что необходимо Республике Молдова – выход нашего предпринимательства на международный уровень.

Поэтому в 2013 году мы с моей коллегой Джули Фрисвик обратились в Фонд Кауффмана и GEW с заявкой на проведение данной инициативы и в нашей стране. В 2013 г. мы провели первую Всемирную неделю предпринимательства. Данное мероприятие, которое проводится на третьей неделе ноября в 153 странах мира, подводит годовой итог предпринимательской деятельности GEW. Событиями, проходящими в рамках Всемирной недели предпринимательства, мы побуждаем молдавского предпринимателя следовать девизу «Вырабатывай идеи».

Открыл мероприятие посол США в Молдове Его Превосходительство Уильям Генри Мозер, который отметил, что «в преддверии выборов молдавскому бизнес-сообществу как никогда нужно объединить усилия и разработать требования и благоприятную среду для развития бизнеса, независимо от его размеров и характеристик».

– Нам известно, что вы участвовали во Всемирном конгрессе предпринимателей, проходившем в Москве. Какие впечатления остались у вас от этого мероприятия?

– Когда говоришь о мировом движении, в которое входят 153 страны, звучит просто как внушительная цифра. Значимость и потенциал GEW начинаешь пони-

мать, когда в течение недели принимаешь участие во Всемирном конгрессе предпринимателей, наряду с остальными 9 000 делегатов из более чем 150 стран. Впервые приняв участие в Конгрессе, состоявшемся в Москве в марте этого года, мы осознали, как много возможностей существует для развития, и поток информации был настолько охватывающим, а прошедшие в рамках конгресса мероприятия были настолько мотивационными и вдохновляющими, что мы пожалели о том, что наша делегация не достаточно многочисленна, чтобы впитать всю доступную на конгрессе информацию.

Инвесторы, бизнесмены, за чьей деятельностью мы следим по средствам массовой информации, известные стартаперы – все передо мной, готовые поделиться своим опытом и ответить на наши вопросы. Плодотворная среда для обмена опытом. На наших глазах предприниматели устанавливали партнерские отношения и тут же подписывали договоры о сотрудничестве. Ускоренный процесс требует концентрации внимания на инновациях в различных областях, стимулировании мирового сотрудничества с представителями экосистемы.

В ходе Конгресса нам удалось не только наладить связи, но и получить эксклюзивное право на проведение в Молдове Кубка креативного бизнеса, Get in the Ring: Investment Battle (самый крупный международный конкурс стартапов) и других конкурсов, которые мы планируем провести в целях стимулирования предпринимательской среды.

– Именно про Кубок креативного бизнеса я и хотела спросить. На кого направлено данное мероприятие?

– Если говорить о международном конкурсе Кубок креативного бизнеса, то, на самом деле, дан-

ое мероприятие было нацелено на развитие творческого бизнеса, имеющего потенциал проникновения на международные рынки. Это был уникальный опыт для команды GEW Moldova и его участников. Нас порадовал тот факт, что данный конкурс вызвал интерес у предпринимателей, несмотря на то, что он проводился в нашей стране впервые. У нас был 31 перспективный участник, так что жюри пришлось нелегко в выборе лучших. Им необходимо было выбрать 10 полуфиналистов, которые участвовали в тренинге питчинга (презентация бизнес-идей) на английском языке. На следующем этапе отбирались 5 финалистов, присоединившихся к всемирной платформе CBC Connect, а также прошло награждение национального чемпиона CBC, который представит Республику Молдова на Международном финале конкурса, который пройдет в Дании.

Мы сформировали делегацию CBC Moldova-2014, в которую помимо представителей нашей организации вошли национальные чемпионы Игорь Хынку и Виктория Новак из «EduJoc» и Евгений Фриму с компанией «SoftExpert», занявший второе место.

– Насколько мне известно, вы недавно пригласили предпринимателей на ринг. О чем идет речь?

– Да, в начале августа мы провели конкурс Get in The Ring (GTR – Выходи на ринг), Битву инвестиций. GTR является новой и уникальной концепцией, где 2 стартапа выступают одновременно на ринге. Каждая битва состоит из 5 раундов по 50 секунд. Таким образом, у каждого стартапа есть около 25 секунд, чтобы убедить жюри в том, что именно он должен стать победителем.

Каждый раунд проводится на отдельную тему, среди которых – команда, достижения, бизнес-модель и рынок, финансы

и инвестиции, кроме того, заключительный раунд отводится на произвольную тему. После каждого раунда жюри задает выступающим вопросы в течение 5 минут. По завершении всех пяти раундов объявляется победитель «боя», который встречается с тремя другими победителями в финальном «сражении».

Для подачи заявки на участие проект должен соответствовать следующим критериям: стартапу должно быть менее 5 лет; участники команды должны свободно говорить на английском языке; размер необходимых инвестиций должен быть до 1 млн евро; идея должна быть инновационной и масштабируемой.

Это уникальный конкурс, который отражает конкурентный дух предпринимательства и битву идей для получения доступа и использования инвестиций. Общение с инвесторами является неотъемлемой частью развития и роста бизнеса. Так, шесть компаний решились представить свои бизнес-идеи и продемонстрировать оптимизацию инвестиций в 5 раундах битвы. Из трех победителей битвы жюри выбрали Александру Шиан, компания Sandilana, которая представит нашу страну на региональной битве в Софии, Болгария, и, возможно, попадет в финал, который пройдет в Роттердаме, Нидерланды, 22 ноября.

– Какие еще акции вы предлагаете проводить в Республике Молдова?

– В начале сентября мы внедрили Соревнование прогрессивного агробизнеса (Future Agro Challenge). Это конкурс инноваций в сельском хозяйстве и практик ведения бизнеса для устойчивой среды, профессиональное формирование сельхозпроизводителей и занятых в продовольственной индустрии людей, также этот конкурс включает в себя коренные изменения менталитета сельхозпроизводителей и предпринимательства в плане бережного и здорового образа жизни. На представление идей участникам дается три минуты, после чего в течение пяти минут они будут отвечать на вопросы жюри. В конце состоится консультация с представителями бизнеса по повышению эффективности представленных бизнес-идей. Чтобы убедить международное жюри, участникам будет предоставлена возможность сделать видеоролик про свой бизнес продолжительностью 1,5 минуты.

Также запущен проект Исследование политики предпринимателей (GEW Policy Survey), реализованный GEW Global. Мы решили в этом году впервые провести этот проект и в Молдове, чтобы узнать о восприятии бизнесменами предпринимательской политики и необходимости соответствия для развития экосистемы. Этот сравнительный анализ позволит нам найти способы стимулирования делового климата и, соответственно, мотивирования на создание условий для нашего процветания.

В начале октября мы планируем внедрить проект GEN Moldova WOW (Women Opportunities Worldwide) – эта программа нацелена на сплочение сообщества женщин-предпринимателей из Молдовы и поощрение развития обмена опытом и знаний посредством объединений, взаимного обучения и коучинга. Мы преследуем цель создания сообщества, в рамках которого женщины будут играть активную роль в процессе глобализации и развития собственного бизнеса в стране и за ее пределами. Сообщество, в котором бизнес-вумен интегрированы в предпринимательскую экосистему.

Также мы предлагаем содействовать Развитию предпринимательского мышления, что обозначается специализированным понятием «Mindset», посредством проведения ряда мероприятий, на которых будут обсуждаться проблемы, связанные с воспитанием уважительного отношения к предпринимателям и созданием конкурентоспособного общества, которое ценит инициативу, активность и лидерство в достижении благосостояния нации. Так исторически сложилось, что определенные общества, такие как в Республике Молдова, воспринимали предпринимательский дух как нечто недоброжелательное, алчное и продажное. Таким образом, создалось ошибочное представление о том, что, по сути, означает предпринимательство, что приводит к отсутствию мотивации и оценки для создания инноваций, отвечающих требованиям общества. Мотивируя предпринимателей на ведение диалога и изменение восприятия предпринимательства, мы можем развивать культуру процветания и восприятия ее значимости для развития экономики.

И, конечно, с 17 по 23 ноября мы планируем провести событие года – Всемирную неделю предпринимательства, включающую ряд мероприятий на местном уровне. Программа события довольно насыщенная, мы пригласим и других партнеров для продвижения существующих возможностей для предпринимательской среды.

– Вы неоднократно упоминали об экосистеме. Что на самом деле означает понятие экосистемы, и как можно охарактеризовать экосистему нашей страны?

– Когда мы говорим о предпринимательской экосистеме, мы имеем в виду все составляющие помимо самого предпринимательства, которые влияют на выбор человека стать предпринимателем и возможности развития бизнеса. Этими составляющими являются организации, частные и государственные учреждения и культура общества, способствующие или препятствующие развитию индивидуального предпринимательства во взаимосвязи с другими участниками системы. Как правило, формирование экосистемы во многом зависит от приоритетов правительства и лидеров общества. На мой взгляд, в предпринимательской экосистеме Молдовы отсутствует

конкурентоспособность, взаимодействие, согласованность и доверие. Для придания эффективности данной сфере, необходимо снизить бюрократию, повысить доверие к правительству, изменить культурное веяние управления бизнесом и восприятия неудач как неотъемлемой части предпринимательской деятельности, убрать препятствия на пути развития бизнеса (связанные с политикой стартапа, ростом и интернационализацией, финансовой системой, доступом к информации и т.д.) и развивать диалог между представителями предпринимательской системы.

— Кто может участвовать в проектах, проводимых GEW? Какими ресурсами должны обладать потенциальные участники?

— В проектах GEW Moldova могут участвовать предприниматели, развивающие бизнес на внутреннем рынке, желающие выйти на мировой уровень. Нашей аудиторией являются все, кто желает использовать возможности предпринимательства и получить международный опыт. Энтузиазм и желание познавать новое — вот главные качества наших участников.

Мы считаем, что самыми важными для предпринимательства ресурсами является стремление стать эффективным предпринимателем и способность справляться со всеми вызовами, встречающимися на пути развития бизнеса. Мы твердо уверены в том, что молдавские предприниматели, несмотря на все трудности в развитии бизнеса, посредством сотрудничества и стремления к росту могут находить решения этих проблем, а путем активного и настойчивого диалога могут менять специфические составляющие нашей экосистемы.

Для участия в акции Всемирной предпринимательской сети необходима смелость, открытость и заинтересованность. Безусловно, определенные конкурсы требуют знания английского языка, который является международным языком общения. Существуют и определенные требования, касающиеся аспектов конкурса. Поэтому важно информировать предпринимателей о возможностях в рамках сети, чем мы и занимаемся.

— Какие возможности открывает GEW для молдавского бизнеса, особенно сейчас, когда проблема экспорта товаров стала очень актуальной для Молдовы?

— GEW, а с сентября GEN Moldova (Global Entrepreneurship Network), не ограничивается пределами одной недели, посвященной повсеместному рекламированию предпринимательства во всем мире, и предлагает возможность получить и адаптировать опыт известных предпринимателей. Это позволит присоединиться к сетям предпринимателей из других стран, которые могут стать новым направлением для отечественных товаров или стать поставщиками сырья. Например, легкая промышленность могла бы получать сырье из Бангладеш или Индии посредством представителей GEW из данных стран.

Я считаю, что сфера бизнеса Республики Молдова крайне нуждается в этом мировом движении. Наша экономика неспособна выжить только за счет собственных ресурсов. В условиях глобализации мы все взаимосвязаны, и можем развиваться лишь посредством расширения нетворкинга (сети полезных деловых связей и контактов), что позволит продвигать молдавский бренд и расширять доверие к нему на мировом уровне.

*Беседовала
Лиля АЛКАЗЭ*

В Закон об акционерных обществах внесены поправки для создания баланса в правах акционеров

На прошлой неделе центр анализа и предупреждения коррупции (САРС) опубликовал отчет о проведении экспертизы законопроекта о внесении изменений и дополнений в законодательство об акционерных обществах, в котором говорится, что проект содержит положения, способствующие коррупции, а его разработка шла непрозрачно. Эксперты САРС, фактически, представляют этот проект как отдельный от разработанного Национальной комиссией по финансовому рынку (НКФР) и министерства экономики. В этой статье мы предлагаем прояснить ситуацию.

Эксперт САРС Олег Уцик утверждает, что экспертиза проекта, предложенного депутатом Вячеславом Ионицэ, который также является председателем парламентской комиссии по экономике, бюджету и финансам, показала наличие определенных пробелов, как в содержании, так и по части законодательной техники, а некоторые положения проекта обобщены, в них опускаются механизмы регулирования и необходимых процедур применения норм, что может привести к созданию ситуаций, способствующих коррупции, и произвольному применению будущих положений законодательства. «У нас возникли вопросы к исключению понятия аффилированных лиц и взаимозависимых акционерных обществ. Если исходить из задач Закона об акционерных обществах и Закона о рынке капитала, то получается, что закон имеет иной спектр применения. Первый регулирует способ создания и организации деятельности акционерных обществ и не относится к инвестиционным компаниям, а чтобы исключить понятие, необходимо предусмотреть решения о методах его регулирования и применения в рамках обществ, либо сослаться на четкие нормы Закона о рынке капитала», — говорит Олег Уцик. Он объясняет свою позицию тем, что при исключении понятий, таких как аффилированные лица, или определений возможностей уклонения от зависимости или взаимозависимости одного общества от другого, станет возможным поглощение, слияние или злонмерный захват одних компаний другими компаниями.

Заместитель председателя НКФР Нина Доска объяснила исключение из закона определения аффилированных лиц тем, что в нынешнем Законе о рынке ценных бумаг содержится более широкое определение — лица, действующие согласованно. «При внимательном изучении данной статьи, мы понимаем, что лицами, действующими согласованно, являются, в первую очередь, аффилированные лица», — утверждает Нина Доска. А пункт о зависимых обществах был исключен по предложению Совета по конкуренции, поскольку деятельность по расследованию и надзору за зависимыми обществами контролируется Законом о конкуренции от

2012 года. С другой стороны, финансовый эксперт Александр Савва подчеркивает, что до сих пор определение аффилированных лиц из закона об акционерных обществах использовалось лишь в одном случае, а именно в сделках с ценными бумагами. «Новый Закон о рынке капитала полностью охватывает эту область, поэтому сохранение некоторых положений в другом законе не имеет смысла», — объясняет эксперт.

Нина Доска заявила, что НКФР не согласна с выводами АСАР, утверждая, что эксперты центра вводят в замешательство, говоря о том, что проект принадлежит депутату. «Проект не новый. После рассмотрения проекта в первом чтении, от депутатов поступили возражения по некоторым положениям, которые им показались неясными. В ходе профильного заседания мы попытались объяснить, почему закон должен быть принят в таком виде, в каком он был предложен НКФР», — отметила она. Все же, в ходе пленарного заседания от 4 июля нынешнего года была отмечена лишь одна статья, которую следует изменить. Речь идет о ст. 58 о кворуме для проведения повторных общих собраний акционерных обществ, которые насчитывают более 10 тыс. акционеров. В настоящее время в Молдове существует лишь 12 таких обществ. «Мы понимаем, что из-за большого различия в количестве акций акционеров очень сложно набрать такой кворум, даже в 25%, предусмотренных нынешним законом. Учитывая опыт других стран, мы предложили ввести для повторных собраний кворум в 15%», — объяснила зампреда НКФР.

На вопрос, как он пришел к этой формуле, председатель комиссии по экономике, бюджету и финансам Вячеслав Ионицэ ответил: «Большое значение имел порядок проведения общих собраний акционеров, так как их блокировали, поэтому мы предложили принять лишь эту статью, а за принятие остальных проголосовать на осенней сессии. Я подписал законодательную инициативу в этом смысле, которая является ничем иным как обещанием обсудить этот вопрос осенью. Впрочем, в законе есть противоречивые статьи, с

которыми я не согласен, и я буду настаивать на их рассмотрении».

По словам эксперта АСАР, в проекте есть правовые пробелы, а именно в ст. 50, поэтому он предлагает утвердить другие способы созыва общих собраний. «Учитывая злоупотребления, допущенные при созыве общих собраний, которые освещались средствами массовой информации, мы считаем, все же, что в эпоху передовых технологий и акционерных обществ с множеством акционеров, было бы неправильно требовать от акционеров физического присутствия на общих собраниях. Зачастую это требование приводит к отсутствию кворума, ограничивает и доставляет неудобства акционерам. Мы считаем, что собрания можно и нужно проводить, не ограничиваясь присутствием большинства акционеров в одном помещении», — говорится в экспертном отчете АСАР.

Александр Савва, который также работал над этим проектом, утверждает, что поправки к Закону об акционерных обществах были разработаны не для того, чтобы привести его в соответствие с Законом о рынке капитала, а чтобы защитить интересы миноритарных акционеров, особенно от сделок, в которых присутствует конфликт интересов. С исключением этого типа сделок повысится привлекательность страны. «Этот проект выявляет ряд погрешностей, существовавших и до сих пор существующих в Республике Молдова. Во-вторых, есть ряд предложенных НКФР поправок, на мой взгляд, очень полезных и рациональных, которые позволяют преодолеть определенные корпоративные проблемы внутри компаний — процедуры и аспекты корпоративных конфликтов», — отметил А. Савва. Например, акционерные общества в настоящее время обязаны сообщать о проведении общих собраний акционеров посредством письменных извещений, что предполагает огромные расходы для общества, насчитывающих сотни и тысячи акционеров. А нынешний проект предлагает более разумное решение, а именно публикацию извещения в «Мониторул Официал» и отмену обязательной рассылки писем акционерам.

Еще одно замечание экспертов САРС касается поправок к закону, согласно которым вопрос о принятии казначейских акций решает совет общества, однако те же полномочия содержатся и в положении об общих собраниях акционеров. «В ст. 50 Закона об акционерных обществах говорится, что в компетенцию общих собраний акционеров входит принятие решений об отчуждении или передаче казначейских акций акционерам или сотрудникам общества». То есть если компания, располагающая казначейскими акциями, хочет не публично продавать их, а отчуждать акционерам и работникам компании, необходимо проведение общего собрания для извещения об этом всех акционеров. С другой стороны, существуют ситуации, когда общества желают разместить акции на Фондовой бирже. В этом случае созыв общего собрания акционеров не является целесообразным, так как совет общества может принять иное решение», — отмечает заместитель председателя НКФР Нина Доска.

«В акционерном обществе компетенции между тремя органами — советом общества, общим собранием акционеров и исполнительным комитетом — разделены в зависимости от роли, которые они играют в компании. Например, при наличии высоких рисков защиты прав собственных акционеров требуется вмешательство общего собрания. Решение об отчуждении казначейских акций посредством публичных механизмов создает определенный риск, и, на мой взгляд, было бы разумно передать эту функцию совету общества», — считает Александр Савва. Он также отметил, что это практикуется на международном уровне.

Отметим, что работа над проектом по внесению поправок к данному закону длится уже второй год подряд, поскольку появилась необходимость привести его в соответствие с другим законом — законом о рынке капитала. Парламент должен рассмотреть законопроект о внесении дополнений и поправок в Закон об акционерных обществах во втором чтении.

Лиля ПЛАТОН

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

о результатах тематической проверки соблюдения законодательства в области ссудо-сберегательных ассоциаций ССА "PITUŞCA"

№46/1 от 19.09.2014

Мониторул Официал №282-289/1370 от 26.09.2014

* * *

На основании Распоряжения Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) №38/6-О от 31.07.2014 и Приказа председателя НКФР №108 от 1.08.2014 была проведена тематическая проверка соблюдения законодательства в области ссудо-сберегательных ассоциаций ССА "PITUŞCA" (село Питушка, район Кэлэраш, IDNO 1003609150281), которая имеет лицензию категории В серии CNPF №000111, выданную 20.02.2009, за период деятельности, в рамках которой было установлено следующее.

Согласно специализированным отчетам ССА "PITUŞCA" (далее – ассоциация) зарегистрировала следующие основные показатели, характерные для деятельности ссудо-сберегательных ассоциаций, представленные в нижеследующей таблице.

Из данных таблицы отмечается увеличение большинства зарегистрированных показателей, а увеличение резервов для покрытия убытков по ссудам в 2,5 раза обусловлено увеличением стоимости выданных ссуд членам ассоциации приблизительно на 13,7%, а также с классификацией просроченных ссуд и процентов по ним, начиная с 30.05.2014, в более жесткую категорию в сравнении с аналогичным периодом предыдущего года.

Согласно данным специализированных отчетов по состоянию на 31.10.2011, 29.02.2012, 30.04.2012 и 31.05.2012 ассоциация не сформировала и поддерживала ликвидные активы на любой день в размере минимум 10% общей стоимости сберегательных вкладов, чем были нарушены требования п. 13 Норм финансовой предосторожности ссудо-сберегательных ассоциаций, утвержденных Постановлением НКФР №17/8 от 30.04.2008 2 (далее – Нормы финансовой предосторожности). В периодах 31.05.2013-30.09.2013, 31.12.2013-31.01.2014, 31.03.2014 и 31.05.2014 инвестиции ассоциации в Фонд ликвидности составили менее 10% общей стоимости сберегательных вкладов, что противоречит ст. 9 ч. (2) п. с), ст. 35 Закона №139-XVI от 21.06.2007 "О ссудо-сберегательных ассоциациях" 3 (далее – Закон №139-XVI от 21.06.2007) и п. 8 Положения о фонде ликвидности ссудо-сберегательных ассоциаций, утвержденного Постановлением НКФР №13/11 от 1.04.2010 4, согласно которым ассоциация, имеющая лицензию категории В, обязана поддерживать инвестиции в Фонд сберегательных вкладов в минимальном размере, начисленные согласно п. 13 Норм финансовой предосторожности.

Некоторые члены кредитного комитета, избранные на заседании совета ассоциации от 25.01.2013, а также главный бухгалтер ассоциации, который осуществляет деятельность в данной должности начиная с 1.04.2012, не соответствуют требованиям, установленным ст. 12 ч. (2) Закона №139-XVI

от 21.06.2007, п. 7, п. 9 и п. 39 Положения о требованиях к администраторам ссудо-сберегательных ассоциаций, утвержденного Постановлением НКФР №63/6 от 25.12.2007 5 (далее – Положение о требованиях), так как до настоящего времени исполняют свои обязанности без утверждения в должности НКФР.

Вопреки требованиям ст. 9 ч. (2) п. b), ст. 44 ч. (1) Закона №139-XVI от 21.06.2007 и ст. 29 ч. (6) Закона №113-XVI от 27.04.2007 "О бухгалтерском учете" 6 (далее – Закон №113-XVI от 27.04.2007), специализированный отчет ассоциации по состоянию на 23.07.2014 не дает реальное и точное представление об элементах бухгалтерского учета ассоциации. В результате несоблюдения требований п. 27 и п. 28 Норм финансовой предосторожности о классификации ссуд и полагающихся по ним процентов в категории "стандартные" – "субстандартные", ассоциация неправильно сформировала резервы для покрытия убытков по ссудам в размере приблизительно 0,9 тыс. леев, и таким образом финансовый результат ассоциации за соответствующий период был необоснованно увеличен.

Вопреки положениям п. 38 Норм финансовой предосторожности и ст. 29 п. 3 пп. b) Устава ассоциации, совет ассоциации принял решения о заключении сделок с 3 членами совета, которые, являясь аффилированными лицами ассоциации, не покинули заседания на время рассмотрения и утверждения относящихся к ним решений о выдаче ссуд. Совет ассоциации не обеспечил адекватное внедрение ссудной политики ассоциации, предоставив в 2014 году двум членам необеспеченные ссуды в размере 50,0 тыс. леев каждому, стоимость которых превысила предел, предусмотренный п. 29 Политики предоставления ссуд, утвержденной на заседании совета ассоциации от 16.12.2014, чем были нарушены требования ст. 40 ч. (2) п. с) Закона №139-XVI от 21.06.2007 и п. 19 Норм финансовой предосторожности.

Исполнительный директор ассоциации не обеспечил проведение инвентаризации имущества ассоциации за 2011 отчетный год, чем были нарушены требования ст. 13 ч. (2) п. e), ст. 24 ч. (1) Закона №113-XVI от 27.04.2007 и п. 3 ч. (2) Положения о порядке проведения инвентаризации, утвержденного Приказом министра финансов №60 от 29.05.2012 7.

В качестве отчетной единицы ассоциация разработала, утвердила и представила НКФР собственную программу о предупреждении и борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма с нарушением срока, предусмотренного в п. 2 и п. 3 Постановления НКФР №49/14 от 21.10.2011 "Об утверждении Регламента по применению мер по предупреждению и борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма на небанковском финансовом рынке" 8 (далее – Регламент). Не соблюдая требований ст. 8 ч. (2) Закона №190-XVI от 26.07.2007 "О предупреждении и борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма" 9 (да-

лее – Закон №190-XVI от 26.07.2007), данные по 12 сделкам, связанным с принятием сберегательных вкладов и с выдачей 6 ссуд, осуществленных с наличностью на сумму более 100,0 тыс. леев, не были переданы Службе по предупреждению и борьбе с отмыванием денег, а данные по одной сделке в размере 110,0 тыс. леев были переданы Службе по предупреждению и борьбе с отмыванием денег с нарушением установленного законодательством срока. Вопреки требованиям ст. 7 ч. (1) Закона №190-XVI от 26.07.2007, п. 13 ч. (2) и п. 46 ч. (1) Регламента, в регистре идентифицированных физических и юридических лиц ассоциации не ведется учет по 24 идентифицированным физическим лицам, которые совершили сделки в сумме не менее 50,0 тыс. леев.

Исходя из вышеизложенного, на основании ст. 1, ст. 3, ст. 4, ст. 8 п. b) и п. f), ст. 9 ч. (1) п. d) и п. j) Закона №192-XIV от 12.11.1998 "О Национальной комиссии по финансовому рынку" 10, ст. 9 ч. (2) п. b) и п. e), ст. 46 ч. (1), ч. (2) и ч. (5), ст. 49 ч. (1) п. с) Закона №139-XVI от 21.06.2007, Норм финансовой предосторожности, Положения о требованиях Национальная комиссия по финансовому рынку

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Инициировать процедуру привлечения к ответственности за правонарушение исполнительного директора ССА "PITUŞCA" согласно Кодексу Республики Молдова о правонарушениях.

2. Предписать администраторам ССА "PITUŞCA" принять меры для устранения нарушений, отраженных в акте проверки, и неукоснительно соблюдать положения законодательных и нормативных актов, в том числе приведение в соответствие членом кредитного комитета и главного бухгалтера с Положением о требованиях в течение двух месяцев с даты вступления в силу настоящего постановления.

3. Принять к сведению устранение ССА "PITUŞCA" нарушений, отраженных в акте проверки, а именно:

– передачу Службе по предупреждению и борьбе с отмыванием денег 22.08.2014 и 5.09.2014 данных по 11 сделкам, по которым не были представлены отчеты в соответствии с законодательством о борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма;

– отражение в Регистре идентифицированных физических и юридических лиц информации о всех идентифицированных физических лицах, которые совершили сделки в сумме не менее 50,0 тыс. леев.

4. Направить Службе по предупреждению и борьбе с отмыванием денег материалы проверки ССА "PITUŞCA" в отношении 7 сделок, по которым не были представлены отчеты в соответствии с законодательством о борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма, для принятия мер согласно компетенции.

5. ССА "PITUŞCA" ежемесячно, до устранения всех выявленных нарушений, представит Национальной комиссии по финансовому рынку отчеты о мерах, принятых во исполнение п. 2, с приложением копий доказательных документов.

6. Контроль над исполнением настоящего постановления возложить на генеральное управление коллективных инвестиций и микрофинансирования.

7. Настоящее постановление вступает в силу со дня опубликования.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ
КОМИССИИ ПО ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ
Артур ГЕРМАН

№46/1.

Кишинэу, 19 сентября 2014 г.

№	Показатели	(тыс. леев)			
		31.07.2013	31.07.2014	2013 по сравнению с 2012 (-, +)	2014 по сравнению с 2013 (%)
1.	Выданные ссуды	3757,3	4316,9	+559,6	114,9
2.	Резервы для покрытия убытков по ссудам	-50,8	-124,5	+73,7	Creştere de 2,5 ori
3.	Всего активов	4212,1	4784,3	+572,2	113,6
4.	Полученные банковские кредиты и ссуды	788,0	354,0	- 434,0	44,9
5.	Сберегательные вклады	1265,4	1778,9	+513,5	140,6
6.	Общие и административные расходы	134,9	177,3	+42,4	131,4
7.	Чистая прибыль (чистый убыток)	221,9	216,1	-5,8	97,4